Ազգ
Azg
armenian daily
22 ՄԱՐՏ 1994 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 52 (555)

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՊՀ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ԿԻՊՐՈՍԻ ԵՎ ՌՈՏԵՐԴԱՄԻ ԻՐ ՊԱՀԵՍՏՆԵՐԻՑ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
ՀԵՏԵՎՅԱԼ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ
ՍԻԳԱՐԵՏՆԵՐ, ՄԹԵՐՔ, ԽՄԻՉՔ, ԿԱՀՈՒՅՔ
ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ ՆԱՎՈՎ ԵՎ ԻՆՔՆԱԹԻՌՈՎ ՈՒՂԻՂ ՀԱՍՑԵԱՏԻՐՈՋԸ

SABCO
OVERSEAS TRADING LTD

LIMASSOL CENTRE,
BLOCK B, SUITE 307,
P. O. BOX 6543
TEL +357-5-370962
FAX. +357-5-370945

OUR BANKERS: B. E. M. O. BANK, LIMASSOL, CYPRUS: FEDERAL BANK OF THE MIDDLE EAST, LIMASSOL, CYPRUS: BANK OF CYPRUS, LIMASSOL, CYPRUS: HELLENIC BANK, LIMASSOL, CYPRUS.

ԲՐԻՖԻՆԳ

Լեւոն Զուրաբյան. Խորհրդարանը կենսունակ մարմին է

«Վերջին խորհրդարանական քվեարկումների ժամանակ ընդդիմության կեցվածքը իսկապես կառուցողական էր», այսպիսի գնահատական տվեց Գերագույն խորհրդի կողմից հանրապետության բյուջեի ընդունման իրողությանը ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղարի տեղակալ Լեւոն Զուրաբյանը: Իհարկե, նրա ասելով, խորհրդարանը մերժեց սոցիալ-տնտեսական ծրագիրը, բայց բյուջեի ընդունումը հնարավորություն կտա, որ նորմալ գործեն պետական մեխանիզմները: Թեեւ մամուլի քարտուղարի ասելով, ծրագրի չընդունելը նաեւ նախազգուշացում էր կառավարության համար, որպեսզի վերջինս փոխի իր աշխատաոճը: Որպես կառուցողական ընդդիմության ներկայացուցիչների, Լեւոն Զուրաբյանը նշեց ռամկավարներին, ագրարայիններին եւ կոմունիստներին: Արմատական ընդդիմության ներկայացուցիչներին նա մեղադրեց խորհրդարանը անաշխատունակ դարձնելու միջոցով քաղաքական խնդիրներ լուծելու մեջ: Խոսելով Ա[illegible]յին համաձայնության կառավարության մասին, մամուլի քարտուղարը հայտարարեց, թե այդ գաղափարը սին է: «Դա կրում է միայն դեկլարատիվ բնույթ, որովհետեւ քաոսի հետեւում գործ չի երեւում», ասաց նա:

Մամուլի քարտուղարը նաեւ մի ընդհանրական եզրակացություն արեց, ասելով, թե Հայաստանի ներքին կայունությունը եւ իշխանությունների, եւ ընդդիմության հաջողությունն է, եւ որ Հայաստանը շարունակում է զարգանալ ժողովրդավարական ուղիով: Այս առումով, նա մի անգամ եւս կարեւորեց սահմանադրության ընդունումը:

Ա. Հ.

ԵՐԵՎԱՆ

Սահմանադրական խորհրդի հերթական նիստը

Մարտի 19-ին Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ Քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրության խորհրդի հերթական նիստը: Նիստը վարում էր ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Խորհուրդն ամփոփեց բազմակուսակցական հանդիպման արդյունքները, որին հայտնի վեց կուսակցություններից բացի, ներկայացված էին ԱԻՄ-ը, ԱժՄ-ն, ՀՀՇ-ն, ՀԿԿ-ն: Նշվեց, որ հանդիպման ընթացքում որոշում էր կայացվել Սահմանադրության ընդունման կարգի մասին հարցը Գերագույն խորհրդում քննարկել, որպես առաջնահերթ խնդիր, սակայն ՀՀՇ խմբակցության անդամները փաստորեն խափանեցին պայմանավորվածությունը: Նիստում մեկ անգամ եւս ընդգծվեց Գերագույն խորհրդում պատգամավորական խմբակցությունների ա[illegible]ների համագործակցության [illegible]հրաժեշտությունը, Սահմանադրության խնդրի շուրջ: Առանձնահատուկ ընդգծվեց Գերագույն խորհրդի դերը սահմանադրական գործընթացում:

Քննարկվեցին նաեւ [illegible]յական եւ կազմակերպչական աշխատանքներին առնչվող հարցեր:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Իրանական ինքնաթիռի կործանման պատճառները քննվում են

Զոհերի թիվը ճշտվեց՝ 34 հոգի

ԶԱՎԵՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Իրանական ինքնաթիռի հետ կապված բոլոր հանգամանքները դեռեւս ուսումնասիրվում են մասնագետների կողմից», երեկ այսպես հայտարարեց ՀՀ փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը, անդրադառնալով մարտի 17-ին Ստեփանակերտից 14 կմ հեռավորության վրա ընկած իրանական Սի-130 ռազմատրանսպորտային ինքնաթիռի կործանման պատճառներին: Նա հայտնեց, որ մարտի 20-ին Երեւան է ժամանել Իրանի Իսլամական Հանրապետության մասնագիտական հանձնախումբը, իրանական ինքնաթիռի կործանման պատճառները ուսումնասիրելու նպատակով Ստեփանակերտ մեկնելու եւ ողբերգության զոհ դարձած Իրանի քաղաքացիների աճյունները Թեհրան փոխադրելու աշխատանքները կազմակերպելու համար: Հանձնախմբի կազմում ընդգրկված են Իրանի արտգործնախարարության, քաղաքացիական ավիացիայի եւ օդային ուժերի փորձագետներ:

Հանձնախմբի ընդհանուր ղեկավարն է Իրանի ԱԳՆ իրավաբանական վարչության պետ Աբբաս Ամիանին, իսկ տեխնիկական հանձնախմբի ղեկավար գեներալ Ալի Պարխիսկար Ռեզվանին: Հանձնախմբի հետ Ստեփանակերտ են մեկնել նաեւ հայ մասնագետները, ինչպես նաեւ ԱՊՀ միջպետական ավիացիոն կոմիտեի ներկայացուցիչը: Մինչ այդ Ստեփանակերտ էին մեկնել Երեւանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանության երկու աշխատակից, որոնք զբաղված են աճյունների տեղափոխման հարցերով: Աճյունների փոխադրումը պետք է կատարվի «Զվարթնոց» օդանավակայանից: Զոհերի թիվն արդեն ճշտված է 34 հոգի, սակայն հայկական կողմը դեռեւս չի ստացել նրանց անվանացանկը:

Այնուհետեւ, խոսելով իրանական ինքնաթիռի երթուղու մասին, պրն. Հարությունյանը մի անգամ եւս հաստատեց, թե ինքնաթիռը շեղվել է իր միջանցքից, Հայաստանի տարածք չի մտել եւ ոչ մի կապ չի հաստատել հայկական դիսպետչերների հետ:

Հայ դիսպետչերները մշտական կապի մեջ են եղել վրաց դիսպետչերների հետ, որպեսզի հայտնաբերեն այդ ինքնաթիռը, սակայն չի հաջողվել: Այդ ընթացքում Հայաստանի օդային տարածքն է հասել Մինվոդի-Շարժա թռիչք ռուսական 954 չվերթի ինքնաթիռը, որի միջոցով հայկական կողմը փորձել է կապ հաստատել իրանական ինքնաթիռի հետ: Թե ինչ խոսակցություններ են եղել ռուսական եւ իրանական ինքնաթիռների միջեւ, հայտնի կդառնա միայն այդ ինքնաթիռների բոլոր ձայնագրությունների համադրումից հետո:

Տես # էջ 8

ՀԱՄԱՌՈՏ

Անքեկչություն Եգիպտոսում

ԿԱՀԻՐԵ, 21 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ծայրահեղական խմբավորումների մոլեռանդ մուսուլմանները նոր արյունոտ հանցագործություն են կատարել Վերին Եգիպտոսում: Ինչպես հաղորդեց ԵԱՀԽ-ի ներքգործնախարարության պատասխանատու աղբյուրը, Ասյուտի նահանգի Սիդֆա շրջկենտրոնում անհայտ անձինք կրակ են բաց արել միանգամից մի քանի ոստիկանական մեքենաների վրա, որի հետեւանքով 4 ոստիկան սպանվել եւ 5-ն էլ վիրավորվել են: Տուժել են նաեւ մի քանի քաղաքացիական անձինք: Հարձակվողներին հաջողվել է թաքնվել: Շտապ կարգով մահափորձի շրջանը շրջապատած ոստիկանության եւ անվտանգության ուժերի՝ հանցագործների հետքին ընկնելու բոլոր փորձերն առայժմ արդյունք չեն տվել:

Նոր խթան սոցիալիզմի՞ն

ՄԱԴՐԻԴ, 21 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսպանիայի սոցիալիստական բանվորական կուսակցության գլխավոր քարտուղար Ֆելիպե Գոնսալեսն այդ պաշտոնում վերընտրվեց կիրակի օրն ավարտված սոցիալիստների 33-րդ համագումարում: Դրա աշխատանքին մասնակցում էին բոլոր շրջանային կազմակերպությունների մոտ 880 պատվիրակ, 40 դիտորդ եւ 250 արտասահմանցի հյուր: Մեկնաբանների կարծիքով, «Նոր խթան սոցիալիզմին» նշանաբանով անցկացված այդ համաժողովը նպաստեց Ֆելիպե Գոնսալեսի ներկուսակցական դիրքերի ամրապնդմանը: Համագումարի ավարտից հետո կայացած մամլո ասուլիսում Գոնսալեսն ասաց, որ համագումարը «չհաղթահարեց ճգնաժամը, բայց նպաստեց իրադրության կայունացմանը, եւ դա պետք է դրական գնահատել»:

Ամերիկյան 135 միլիոն Ուկրաինային

ԿԻԵՎ, 21 ՄԱՐՏ, BBC: Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների պաշտպանության քարտուղար Ուիլյամ Պերրին երեկ հասավ Կիեւ, որտեղ հանդիպում ունեցավ Լեոնիդ Կրավչուկի եւ այլ պատասխանատուների հետ: Մամլո ասուլիսում նա հայտարարեց, թե իր երկիրը 135 միլիոն դոլարի օգնություն է տրամադրելու Ուկրաինային, միջուկային մարտագլխիկների ապամոնտաժման դիմաց: Ինչպես հայտնի է, շուրջ 60 մարտագլխիկ ապամոնտաժվել եւ վնասազերծելու համար Ուկրաինայից առաքվել են Ռուսաստան: Ուկրաինական կողմն ամերիկացի ներկայացուցչին հավաստիացրել է, թե [illegible]ագա ապամոնտաժումների չափն ու արագությունը կախ[illegible]ված կլինի վարձատրության» չափից եւ արագությունի[illegible]

ԹՈՒՐՔԻԱ

«ՔԲԿ-ի գերեզմանը հայկակա՞ն գերեզմանո՞ց»

Ինչպես հայտնի է, վերջին տարվա ընթացքում բարձրացված թանկի զորամիավորումները մեծածավալ պատժիչ գործողություններ էին իրականացնում Քրդստանի բանվորական կուսակցության զինված ջոկատների դեմ Արարատ լեռան վրա եւ նրա շրջակայքում: «Հյուրիյեթում» զետեղված մի հոդվածում նշվում է, որ անվտանգության ուժերի կողմից իրականացված գործողությունների ընթացքում հայտնաբերված «եղբայրական գերեզմանը» պատկանում է ոչ թե ՔԲԿ-ին, ինչպես նախապես հայտարարվել էր, այլ մի հին հայկական գյուղի: Լրագրողներին մոլորության մեջ էր գցել Իգդիրի նահանգապետ Շենսոյի [illegible] հաղորդած հայտարարությունը: Այնուամենայնիվ նահանգապետ համառորեն շարունակ[illegible] է պնդել, թե դրանք սպանված քուրդ զինյալների գերեզմաններ են: «Ինձ սխալ են հասկացել, ասել է նա, լեռան վրա հայտնաբերվել են 43 առանձին գերեզմաններ, այլ ոչ թե «եղբայրական գերեզման»: Դրանք պատկանում են տարբեր ժամանակներում ընդհարումներում զոհված քրդերին: Ո՞վ է ասում, որ դրանք հայկական են: Ինչ գործ ունի գյուղը Արարատ լեռան վրա»: Այնուամենայնիվ դեպքի վայր ժամանած հանձնաժողովի կատարած ուսումնասիրության արդյունքները ցույց են տվել, որ 43 դիակների հայտնաբերված գերեզմանը (որոնցից 27-ը՝ երեխաներ) պատկանելիս է եղել նախկինում այնտեղ գտնվող հայկական գյուղին եւ դրանք բոլորն էլ մահացել են նվազագույնը 80 տարի առաջ: Գոյնեսի է արժանի բարձրական հանձնաժողովի անսպառ կեցվածքը տվյալ հարցում: Իսկ մեկ գերեզմանում 43 դիակների հայտնաբերումն [illegible] անգամ գալիս է ապացուցելու, որ առաջին աշխարհամարտի տարիներին այս տարածքում տեղի է ունեցել խաղաղ բնակչության բնաջնջում, այլ ոչ թե «փոխադարձ կոտորածներ», ինչպես սիրում են ունենալ ցեղասպանության իրողության դեմ հանդես եկող բուրք «գիտնականները»:

Մ. Բ.

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Մոսկովյան համաձայնագրերը h[illegible]դրող են

Ատոմակայանը՝ մեկ տարուց, կամ ֆինանսները չեզանից, գաղափարը մեզանից

Մարտի 17-ին Մոսկվայի Սոյիտակ տանը Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ ստորագրվեց միջկառավարական համաձայնագիր հայկական ատոմակայանի պատասառեցման եւ վերագործարկման մասին, ըստ որի կողմերը պետք է համատեղ ուսումնասիրեն ատոմակայանի հիմնական սարքավորումները, վերականգնեն դրանք եւ հասցնեն նախագծային մակարդակին, վերագործարկեն առաջին եւ երկրորդ էներգաբլոկները, ինչպես նաեւ պատրաստեն օպերատիվ եւ շինարարական անձնակազմ: Հայկական պատվիրակությունը, որը գլխավորում էր վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, եւ որի կազմում էին նաեւ պետնախարար Վիգեն Չիտեչյանը, պատգամավոր Էդուարդ Եգորյանը, Երեւանի քաղաքապետ Վահագն Խաչատրյանը եւ այլ պաշտոնական անձինք, բավականին մեծ կարեւորություն էր տալիս ստորագրելիք փաստաթղթին համարելով այն կարեւորագույն քայլերից մեկը հանրապետության էներգետիկ ճգնաժամը հաղթահարելու ճանապարհին: Ռուսական կողմն իրականացնելու է աշխատանքների ինժեներատեխնիկական ապահովումը, միջուկային վառելիքի մատակարարումը. Հայաստանին օգնելու է միջուկային էներգիայի ղեկավարման գործում եւ այլն:

Համաձայնագիրը ստորագրեց առաջին փոխվարչապետ Օլեգ Սոսկովեցը: Եւ այսպես, ըստ պայմանագրի

Տես # էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Մոսկովյան համաձայնագրերը հուսադրող են

Ատոմակայանը` մեկ տարուց, կամ ֆինանսները չկանից, գաղափարը մեզանից

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է թարմ վառելիքի բերելուն եւ ռադիոակտիվ թափոնները Ռուսաստան տեղափոխելուն, ապա պայմանագրի համաձայն այդ խնդիրները դեռ է որոշվեն Հայաստանի եւ Ռուսաստանի ձեռնարկությունների միջեւ ստորագրվելիք պայմանագրերով: Իսկ ատոմակայանի վերագործարկման աշխատանքների ֆինանսավորումն ամբողջովին իրականացնելու է հայկական կողմը: Սա իրենից պայմանագրի ամենաինտերեսնիր կետերից մեկն է, որովհետեւ հայտնի է, որ առայսօր վերաբացման հիմնական խոչընդոտներից մեկը եղել է նյութական միջոցների բացակայությունը: Ինչպես Մոսկվա մեկնելուց առաջ, Երեւանի օդանավակայանում տեղեկացանք պետնախարար Սերոժ Թամոյանից, այսօր Հայաստանն ատոմակայանի վերագործարկման համար հատկացրել է ընդամենը 5 մլն. դոլար, թեեւ ընդհանուր առմամբ անհրաժեշտ է 70 միլիոն` ներառյալ նաեւ վառելիքի գինը: Պետնախարարն այն կարծիքը հայտնեց, թե բյուջեի ընդունումից հետո բերեւս հնարավորություն է ստեղծվում 5 միլիոնից բացի այլ գումարներ եւս հատկացնել այդ նպատակով, սակայն ընդհանուր առմամբ Հայաստանի հնարավորությունները հազիվ թե թույլ տան հատկացնել նույնիսկ 20 մլն.: Իսկ թե որքանով կօգնի Արեւմուտքը կպարզվի առաջիկա մեկ ամսվա ընթացքում: Ինչեւէ:

Երբ աշխատանքների ֆինանսավորման առումով դեռեւս մնում են լուրջ հարցականներ, ապա այս պայմանագրի ստորագրումով հարցի տեխնիկական կողմը փաստորեն լուծվում է վերջնականապես` պարզ ասած, ատոմակայանը վերագործարկելու են ռուս մասնագետները, որոնց բոլոր կարիքները պարտավորվում է հոգալ Հայաստանը: Ինչ վերաբերում է Արեւմուտքի կողմից բազմիցս արտահայտված այն մտավախությանը, թե ատոմակայանի վերագործարկումով Հայաստանը կարող է միջուկային տերություն դառնալու շանսեր ստանալ, ապա պայմանագրի ութերորդ կետը պարզ ասում է, որ Ռուսաստանի միջուկային արտահանումները Հայաստան իրականացվում են համաձայն միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրի եւ միջազգային այլ փաստաթղթերի, եւ հայկական կողմը երաշխավորում է, որ իր կողմից ստացված ապրանքները եւ դրանց հիման վրա արտադրված կամ դրանց օգտագործման հետեւանքով ստացված միջուկային եւ հատուկ նյութերն ու սարքավորումները չեն օգտագործվի միջուկային զենքի արտադրության կամ այլ միջուկային պայթուցիկ սարքավորումների ստեղծման, ինչպես նաեւ ընդհանրապես որեւէ ռազմական նպատակով: Բացի այդ, վերոհիշյալ բոլոր նյութերը դրանց օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում գտնվելու են ՄԱԳԱՏԷ-ի վերահսկողության տակ` համաձայն 1993 թ. Վիեննայում ստորագրված համաձայնագրի: Ինչ վերաբերում է 20 տոկոսից ավելի հարստացված ուրանին, պլուտոնիումին եւ ծանր ջրին (որոնք հիմնական նյութերն են, որոնք օգտագործվում են միջուկային զենքի ստեղծման համար), ապա Հայաստանը դա որեւէ երրորդ երկիր արտահանել կարող է միայն ռուսական կողմի գրավոր թույլտվությամբ:

Փաստաթղթերի ստորագրման արարողությունից անմիջապես հետո տեղի ունեցած կարճատեւ ասուլիսի ժամանակ Հրանտ Բագրատյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե Հայաստանի համար ստեղծված ճգնաժամային պայմաններում սա լավագույն ելքն է եւ կարող է էականորեն բարելավել հանրապետության վիճակը: Հայաստանի վարչապետը միաժամանակ շեշտեց, թե ստորագրված փաստաթուղթը ռուսական տեխնոլոգիաների հաղթանակի ապացույցն է: Իր հերթին, պրն. Սոսկովեցը նշեց, որ այս փաստաթուղթը վկայում է, թե հայ-ռուսական տնտեսական համագործակցությունը շարունակվում է ԱՊՀ շրջանակներում կնքված համաձայնագրերի համաձայն:

Թեեւ ըստ փաստաթղթի աշխատանքների ֆինանսավորումն ամբողջովին ընկնում է հայկական կողմի ուսերին, այնուամենայնիվ պրն. Բագրատյանը հայտնեց, թե պայմանագրի կետերից մեկը թույլ է տալիս Ռուսաստանին նույնպես մասնակցել աշխատանքների ֆինանսավորմանը: Իսկ ատոմակայանի հայ-ռուսական համատեղ ձեռնարկություն դառնալու խնդիրը կքննարկվի առաջիկայում: Ինչ վերաբերում է ատոմակայանի վերաբացման ժամկետներին, ապա նույնիսկ ամենալավատեսական հաշվումներով դրա համար անհրաժեշտ կլինի առնվազն մեկ տարի: Այլ կերպ ասած, այն խոսումները, թե 1994 թ. դեկտեմբերին ատոմակայանը կվերագործարկվի, չհաստատվեցին, իսկ առավել կոնկրետ ժամկետների մասին կարելի է խոսել միայն առաջիկայում, երբ համապատասխան մասնագիտական հանձնաժողովները կմշակեն կոնկրետ գործողությունների ժամանակացույց:

Անկասկած, փաստաթղթի ստորագրմանը նախորդած բանակցությունների ընթացքում, որոնք անցան փակ դռների հետեւում, քննարկվել է նաեւ Թուրքիայի հնարավոր վերաբերմունքը: Այս առթիվ հայկական պատվիրակության անդամ Էդուարդ Եգորյանը խուսափողական պատասխան տվեց` հայտնելով միայն, թե պայմանագիրը ստորագ[...]ց, թեեւ Թուրքիան ամեն կերպ [...]մ էր խոչընդոտել դրան: [...] Խաչատրյանն իր հերթ[...] որ ստորագրված [...]թուղթն ունի ամենից առաջ քաղաքական մեծ նշանակություն եւ բավականին կարեւոր էր նաեւ Ռուսաստանի համար, ինչպես եւ Հայաստանը որպես շուկա օգտագործելու, եւ մասնագետներին աշխատանքով ապահովելու հնարավորություն:

Որեւէ օգուտ կտա՞ արդյոք այս համաձայնագիրը: Ժամանակը ցույց կտա: Համենայն դեպս մի բան պարզ է` Հայաստանը պարտավոր է ամեն կերպ շահագրգռել համապատասխան մասնագետներին եւ վերադարձնել նրանց Մեծամոր: Եւ ոչ ոք չի կասկածում, որ նրանց կենսապայմանները չպետք է տարբերվեն իրենց ռուսաստանյան գործընկերների կենսապայմաններից: Ի վիճակի՞ է արդյոք Հայաստանը ապահովել դա: Անկասկած` այո: Համենայն դեպս կան խնդիրներ, որտեղ «առեւտուրը տեղին չէ»: Մնում է հուսալ, որ 1995–96 թթ. ձմեռը կդիմավորենք վերագործարկված ատոմակայանով, մանավանդ որ, ըստ հայկական պատվիրակության անդամների, անվտանգության երաշխիքները բավականին հուսալի են:

Մոսկվան չի մոռացել հայկական կոնյակը

Հաջորդ օրը` մարտի 18-ին Հայաստանի եւ Մոսկվայի կառավարությունների միջեւ ստորագրվեց համաձայնագիր մշակութային եւ տնտեսական համագործակցության վերաբերյալ: Հայկական կողմից համաձայնագիրը ստորագրեց Հրանտ Բագրատյանը, ռուսական կողմից Մոսկվայի քաղաքապետ Լուժկովը: Ըստ Երեւանի քաղաքագլուխ Վահագն Խաչատրյանի, ինքը նպատակ ունի սերտացնել կապերը Երեւանի եւ Մոսկվայի միջեւ, ինչը բերեւս հնարավորություն կտա Մոսկվայի կառավարությունից որոշակի վարկեր ստանալ: Մոսկվան բյուջետային մեծ հատկացումներ է կատարում շինարարության բնագավառում, եւ Երեւանը կարող է օգտվել դրանցից: Արդեն իսկ ստեղծվել է ԱՊՀ մայրաքաղաքների բանկ, որը կարող էր ֆինանսավորել որոշակի ծրագրեր:

Ինչ վերաբերում է տնտեսական համագործակցությանը, ապա պրն. Խաչատրյանը շեշտեց, որ ենթադրվում է Մոսկվայից ներմուծել հիմնականում արդյունաբերական ապրանքներ, փոխարենը Մոսկվա արտահանել ավանդական արտադրատեսակը` կոնյակ, միրգ, բանջարեղեն եւ այլն: Պատահական չէ, որ հանդիպման ժամանակ պրն. Լուժկովը շեշտեց, թե «մոսկվացիները չեն մոռացել հայկական կոնյակի համը»: Ի դեպ, պրն. Լուժկովը, որի մասին Մոսկվայում խոսում են որպես Ելցինի ամենահավանական հաջորդի, երկար ժամանակ աշխատել է քիմիական արդյունաբերության բնագավառում, բազմիցս եղել է Հայաստանում եւ ազգությամբ հայ բազմաթիվ ընկերներ ունի: Ինչեւէ:

Ենթադրվում է նաեւ, որ Մոսկվայից, որը սննդամթերքի մեծ պաշար ունի, հնարավոր կլինի Հայաստան ներմուծել նաեւ սննդամթերք: [...]արենը Հայաստանը կարող է [...]տահանել էլեկտրատեխնիկական [...] մեքենաշինական արտադրանք եւ այլն: Բացի այդ, Մոսկվայում [...]ա է ռազմական արդյունաբերության բավականին լայն ցանց, եւ ժամանակին Հայաստանի ձեռնարկությունները համագործակցում էին դրանց հետ: Ներկայումս աշխատանքներ են տարվում այդ կապերը վերականգնելու ուղղությամբ:

Իսկ թե ինչու է պայմանագիրը ստորագրվել Հայաստանի եւ Մոսկվայի կառավարությունների միջեւ, պատճառը պարզ է: Բանն այն է, որ Երեւանը պարզապես կառավարություն չունի: Ճիշտ է, առաջիկայում Երեւանի հատուկ կարգավիճակի հարցը բերեւս կլուծվի, եւ շատ հնարավոր է, որ ստորագրված պայմանագիրը նույնպես նպաստի դրան: Իսկ թե որքան գործուն կլինի փաստաթուղթը, մեծապես կախված է նաեւ մոսկվացի բազմաթիվ հայ գործարարներից, որոնք կարող են յուրատեսակ միջնորդի դեր կատարել` ապահովելով Ռուսաստանի մայրաքաղաքը թարմ մրգերով, վարունգով եւ ներմուծելով Հայաստանին այնքան անհրաժեշտ արդյունաբերական ապրանքը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Հայաստան» հիմնադրամի պատվո անդամները

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի կանոնադրության համաձայն այն անհատ անձինք եւ կազմակերպությունները, որոնք միանվագ կամ երկու տարվա ընթացքում հիմնադրամին հատկացնում են առնվազն մեկ միլիոն ամերիկյան դոլար կամ դրան համարժեք գույքային եւ այլ ավանդներ, դառնում են հիմնադրամի պատվո անդամներ: «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի պատվո անդամներ են` Ս. Էջմիածնի Մայր աթոռը (Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգեն Առաջին), Քըրք Քըրքորյանը, Ալեք Մանուկյանը, Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը, Հրայր Հովնանյանը, Գեւորգ Հովնանյանը եւ Հայ Առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի առաջնորդարանը (առաջնորդ` արքեպիսկոպոս Խաժակ Պարսամյան):

Կոմկուսը վերակազմավորվեց

Ախալքալաքում գործող քաղաքական կուսակցությունների թվին ավելացավ եւս մեկը` Կոմունիստական կուսակցությունը: Մարտի 18-ին տեղի ունեցած պլենումը ազդարարեց կոմկուսի վերակազմավորումը շրջանում: Պլենումն ընտրեց 19 հոգուց բաղկացած շրջկոմի կազմ: Կոմկուսի առաջին քարտուղար ընտրվեց Լավրենտ Քուռոյանը:

Մ. Թ.

ՋԱՎԱԽՔ

Հերթական օգնությունը Ղարաբաղին

ՄԻՍԱՔ ԹՈՐՈՍՅԱՆ

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 19 ՄԱՐՏ: Մարտի 18-ին Ջավախքի բեռ եւ բարիքով բեռնված ավտոշարասյունը շարժվեց դեպի Ստեփանակերտ: Օգնությունը, որ կազմակերպել էր «Ջավախք. ժողովրդական շարժում» կազմակերպությունը, ջավախքցիների հերթական օգնությունն էր ղարաբաղցի մեր հայրենակիցներին: Յոթ բեռնատար «Կամազներ» Ղարաբաղ տարան 70 տոննա կարտոֆիլ, 400 կգ պանիր, երկու տոննա ալյուր, մեկուկես տոննա գարեջուր, 500 զույգ տաք գուլպա, մեկ միլիոնից ավել ռուսական ռուբլի...

Մեկնելուց առաջ Ախալքալաքի մշակույթի տան առջեւ տեղի ունեցած կարճատեւ հավաքում ՋԺՇ-ի նախագահ Խաչատուր Մանուկյանը մասնավորապես ասաց. «Թեեւ մենք ինքներս այսօր դժվարին պայմաններում ենք ապրում, թեեւ մեզ մոտ էլ սոցիալական ծանր ճգնաժամ է, սակայն ջավախքցիները միշտ էլ եղել ենք ղարաբաղցի մեր հայրենակիցների կողքին, պատրաստ եղել նրանց արդար պայքարին: Այսօր մեր սրբազան պարտքն է հնարավորին չափ օգնել Ղարաբաղին, քանի դեռ պատերազմը չի ավարտվել...»: Նա նաեւ նշեց, որ առաջիկա եւս նման մի ավտոշարասյուն կմեկնի Ջավախքից Ղարաբաղ: Նշենք նաեւ, որ ավտոշարասյան հետ Ղարաբաղ մեկնեց նաեւ ջավախքցիներից կազմված 30 հոգիանոց կամավորական մի ջոկատ, որը, երբ Ստեփանակերտում իշխանությունները դեմ չլինեն, կմասնակցի ռազմաշինարարական աշխատանքներին: ■

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Լիբանանում ՀՀ դեսպանությունն օժտվում է նստավայրով

Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանությունը հրապարակել է մի հաղորդագրություն, ըստ որի «դեսպանատան հարցով զբաղվող երեք ավանդական կուսակցություններն ու երեք համայնքները ներկայացուցիչների [illegible] եռանդուն ջանքերով» համագործակցություն է ձեռք բերվել դեսպանատունը հաստատել Բեյրութի արեւելյան արվարձաններից Նաքքաշում, Առաջատար շենքի 3-րդ եւ 4-րդ հարկերում: Հաղորդագրությունից, որը տրվել է լիբանանահայ թերթերում, պարզվում է, որ մինչեւ դեսպանության նստավայրի կահավորման աշխատանքների ավարտը Հայաստանի Հանրապետության հավատարմատար Երվանդ Մելքոնյանը դիվանագիտական եւ այլ գործերը ժամանակավորապես վարելու է Ազգային առաջնորդարանում հատկացված գրասենյակից:

Մեր կողմից ավելացնենք, թե ավանդական 3 կուսակցությունների եւ 3 համայնքների (առաքելական, բողոքական եւ կաթոլիկ) ներկայացուցիչների ջանքերով արդեն իսկ հայթայթվել է 30 հազար դոլարի գումար դեսպանության առաջին 3 ամսվա ծախսերը հոգալու համար: Հավատարմատարի պաշտոնական օգտագործման համար գնված է նաեւ շուրջ 14 հազար դոլար արժողությամբ մի ավտոմեքենա, իսկ վերոհիշյալ նստավայրի տարեկան վարձը, որը կազմում է 22 հազար դոլար, արդեն մուծված է:

Հիշեցնենք, որ Լիբանանում ՀՀ հավատարմատարն իր աշխատանքը ձեռնարկել էր փետրվարի վերջերին: Կարճ ժամանակամիջոցում նրան հաջողվել է արդեն համապատասխան կապեր հաստատել Լիբանանի արտգործնախարարության, այլ պաշտոնատարների եւ լիբանանահայ համայնքի հետ: Հայկական թերթերի հետ ունեցած ասուլիսներից մեկում նա հույս էր հայտնել, որ ի վերջո կհաջողվի Լիբանանում ՀՀ դեսպանությանն օժտել սեփական կալվածքով: Նկատի ունենալով լիբանանահայ համայնքի ազգասեր եւ հայրենասեր հարուստ ավանդույթները, կարծում ենք, հավատարմատարի հույսերը կիրականանան մոտավոր ապագայում: ■

Երեւան 375010, Հանրապետության ...
Ֆաքս 562941, տելեքս 243266 ...
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Apple Macintosh համակարգչային ցանցածրը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax:
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդվում է ԱՄՆ «ԱՐՄԻՆԿՈ» ԱՄԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7 8852 281425,
Ֆաքս 7 8852 285082
E-MAIL INTERNET: ROOT
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Քրիստոֆերը դեմ է ռուսների մասնակցությանը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ-ը սկզբունքորեն հավանություն է տվել ՄԱԿ-ի խաղաղարար ուժեր Վրաստան ուղարկելու Շեւարդնաձեի խնդրանքին: Բայց ամերիկացի օրենսդիրները, որոնք պետք է լուծեին միջոցների հատկացման հարցը, ուզում են իմանալ, թե կոնկրետ որն է լինելու ՄԱԿ-ի դերը: Ինչպես մարտի 18-ին հաղորդեց «Ազատություն» ռադիոկայանը, այդ հարցը տրվեց պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերին ներկայացուցիչների պալատում ունկնդրումների ժամանակ: «ՄԱԿ-ի առաքելությունը դեռ լիովին պարզ չէ: Չէի ուզենա յարարկել այդ հարցը, ասաց Քրիստոֆերը, բայց կարծում եմ, որ առաքելության նպատակը կլինի հակամարտ վրացական եւ աբխազական կողմերին բաժանելը»: ՄԱԿ-ի զորաբաժնում ռուսական զորքերի հնարավոր օգտագործման առնչությամբ Քրիստոֆերն ասաց. «Ես հույս եմ եւ ակնկալում եմ, որ ռուսական ուժերը պետք է կազմեն այդ զորաբաժնի կեսից ոչ ավելին: Դա նշանակում է, որ այնտեղ կուղարկվեն ուրիշ երկրների զինվորականներ, օրինակ, սկանդինավցիներ: Կարծում եմ, սխալ կլիներ միայն ռուս զինվորներ տեղաբաշխել Ռուսաստանին սահմանակից շրջաններում: Ես կասեի, իդեալական իրավիճակում այնտեղ առհասարակ չպետք է ռուս զինվորներ լինեն»: Քրիստոֆերը հիշեցրեց, որ Բոսնիայում ՄԱԿ-ի գործողություններին չեն մասնակցում հարեւան երկրների զինվորականներ: Նա առաջարկեց համակցել Վրաստան ուղարկվելիք ՄԱԿ-ի զորքերի կազմը, մասնակից դարձնելով նաեւ ռուսներին:

Քրիստոֆերը բացառեց Վրաստանում ՄԱԿ-ի զորքին ամերիկացի զինվորների մասնակցության հնարավորությունը:

Շեւարդնաձեն ապրիլի կեսերին կայցելի Իսրայել

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ՆԵԳԱ: Այդ այցը նախատեսվում էր անցյալ տարվա վերջերին, բայց հետաձգվեց հանրապետության լարված քաղաքական կացության պատճառով: Մարտի 16-ին Շեւարդնաձեն ընդունեց Վրաստանում Իսրայելի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան պարոն Բարուխ Բիրենբաումին: Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին առաջիկա այցի հետ կապված հարցերը: Էդուարդ Շեւարդնաձեն ընդգծեց, որ ինքը մեծ նշանակություն է տալիս իր ուղեւորությանը Իսրայել, որը, նրա կարծիքով, կարող է լավ հիմք լինել Իսրայելի եւ Վրաստանի փոխհարաբերությունների ամրապնդման համար:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Ալբերտ Չերնիշեւը հրաժեշտ տվեց Անկարային

ՄՈՒՐԱԴ ԲՈՋՈԼՅԱՆ

Մարտի 14-ին նոր նշանակման կապակցությամբ Անկարայից Մոսկվա վերադարձավ Ռուսաստանի ամենահմուտ դիվանագետներից մեկը՝ վերջին հինգ տարիներին Թուրքիայում նախ Խորհրդային Միության, ապա նաեւ Ռուսաստանի Դաշնության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ալբերտ Չերնիշեւը: Իր վառ անհատականությամբ եւ մամուլում հանդես գալու մեծական պատրաստակամությամբ դրն. Չերնիշեւը մշտապես գտնվում էր թուրքական հասարակության ուշադրության կենտրոնում եւ իր արտաքուստ անսասանելի, սակայն իրականում նախապես հաշվարկված դեմարշներով ստիպում էր թուրքական կառավարությանը «չանցնել Ռուբիկոնը» կովկասյան եւ միջինասիական քաղաքականությունում, կատաղության աստիճանի հասցնում մեծապետական հովերով տարված ծայրահեղական ուժերին: Նրա ջանքերի շնորհիվ էր, որ ղարաբաղյան հիմնահարցի ամենալարված օրերին, երբ թուրքական բանակը Հայաստանին սպառնալու նպատակով մեծ ուժեր էր կուտակում մեր սահմանների մոտ, պաշտոնական Անկարան իր նախագահի բերանով հայտարարում էր, որ «զինվորական միջամտության մասին խոսք անգամ չի կարող լինել, քանի որ դա կբերեր ուղղակի ընդհարում ռուսական բանակի հետ»:

Եւ ահա Չերնիշեւը հրաժեշտ տվեց Թուրքիային: Սակայն հրաժեշտի պահին իսկ չդավաճանեց իրեն, մի կողմից սպառնալով թուրքերին, մյուս կողմից՝ հուսադրելով նրանց: Անկարայում իր տված վերջին ելույթներից մեկում, ինչպես տեղեկացնում է «Հյուրիյեթ» թերթն իր մարտի 13-ի համարում, նախկին դեսպանը, անդրադառնալով իր երկրի կովկասյան քաղաքականությանը, նշել է, որ Ռուսաստանը Հյուսիսային Կովկասում պատրաստվում է մի նոր զինվորական օկրուգ ստեղծել: «Մենք ստիպված ենք տարածաշրջան զինվորներ եւ տանկեր ուղարկել», շարունակել է Ալբերտ Չերնիշեւը: Այդ տանկերի թիվը հազարների չի հասնի, սակայն Եվրոպայում սովորական զենքերի սահմանափակման պայմանագրով նախատեսված 250 տանկը բավական չէ մեր սահմանների անվտանգությունն ապահովելու համար»: Ապա թուրքերին հանգստացնելու համար նա ավելացրել է. «Մեզանից մի վախեցեք: Տարածաշրջան ուղարկվող զինվորների թիվը որոշելու ենք ձեզ հետ միասին»:

Անդրադառնալով Վրաստան եւ Հայաստան ռուսական զորամիավորումներ ուղարկելու հարցին, նա հիշեցրել է, որ Թուրքիայում էլ ՆԱՏՕ-ի ռազմական հենակետեր կան: Ինչ վերաբերում է Վրաստանին, վերջինս ինքն է խնդրել ռուսական զորքեր տեղակայել իր տարածքում, որի համար պատրաստ է վճարել:

Ինչպես հայտնի է, Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը մոտ ժամանակներս պատրաստվում է այցելել Անկարա: Ըստ Չերնիշեւի հայտնած տվյալների, այցի ժամանակ կստորագրվի մի հռչակագիր, որը կնպաստի Ռուսաստան-Թուրքիա երկխոսության աշխուժացմանը: Ակնկալվում է, որ երկու երկրների հարաբերությունները կստանան «սերտ բազմակողմանի համագործակցության» բնույթ: Բացի այդ, կստորագրվեն տարբեր բնագավառներում համագործակցություն նախատեսող 15 նոր համաձայնագրեր:

Չերնիշեւն ընդգծել է, որ Ռուսաստանն իր միջպետական հարաբերություններում հատուկ տեղ է հատկացնում Թուրքիային եւ Հնդկաստանին: Թուրքիայի ընտրությունը պայմանավորված է նրանով, որ «երկու երկրներն էլ գտնվում են շուկայական տնտեսության անցման եւ ժողովրդավարականացման փուլում, երկուսն էլ աշխարհիկ պետություններ են: Սա կարեւոր մի դաշինք կլինի տարածաշրջանի արմատական կրոնական ուժերի դեմ», եզրակացնում է Չերնիշեւը:

Հրաժեշտի ելույթի ժամանակ նա կոչ է արել ստեղծել եվրասիական ընդհանուր շուկա: Առաջին փուլում նախատեսվում է ԱՊՀ-ի, Սեւծովյան տնտեսական համագործակցության, Կասպիական տնտեսական համագործակցության եւ ԷԿՕ-ի (Տնտեսական համագործակցության կազմակերպություն) միջեւ համակարգման ապահովում, իսկ հեռանկարում այս կազմակերպություններին անդամ երկրների միավորումը «ավելի ընդարձակ մի հովանոցի ներքո»: «Ոչ Եվրոպան, ոչ էլ Ամերիկան Ռուսաստանին եւ Թուրքիային չեն սպասում, այնպես որ մենք պետք է տեսնենք մեր գլխի ճարը»: Այս խոսքերով Ալբերտ Չերնիշեւն ավարտել է իր հրաժեշտի ելույթը Ստամբուլում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ղրիմի թաթարները դեմ են հանրաքվեին

ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ, 18 ՄԱՐՏ, ՆԵԳԱ-ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ղրիմի թաթարներն այն կարծիքին են, որ թերակղզու եւ Ուկրաինայի փոխհարաբերությունների, ինչպես նաեւ կրկնակի քաղաքացիության խնդրի շուրջ մարտի 27-ին հանրաքվե անցկացնելը հակասում է ինչպես Ուկրաինայի, այնպես էլ Ղրիմի Հանրապետության օրենսդրությանը: Այդ մասին մարտի 17-ին մեր թղթակցի հետ զրուցելիս հայտարարեց Ղրիմի թաթար ժողովրդի մեջլիսի փոխնախագահ Ռեֆաթ Չուբարովը: Նա նաեւ հաղորդեց, որ շուտով մեջլիսն ավելի որոշակի կարտահայտվի այդ առթիվ:

Ռեֆաթ Չուբարովն ինքը պաշտպանում է Ուկրաինայի նախագահի հրամանագիրը, որով չեղյալ է հայտարարվել Ղրիմի նախագահ Յուրի Մեշկովի հրամանագրի 2 կետը: Նրա կարծիքով, «Ղրիմի Հանրապետության եւ Ուկրաինայի միջեւ սկսված օրենքների պատերազմը, որն, անտարակույս, կշարունակվի, Ղրիմը վերջնականապես կհրի դեպի անդունդ»: Այն ժամանակ արդեն թերակղզում ոչ մի տնտեսական բարեփոխման մասին խոսք անգամ լինել չի կարող, իր կարծիքը հայտնեց Ռ. Չուբարովը:

Կրասնոդարի իշխանությունները խստացրել են սահմանն անցնելու կարգը: Սահմանն անցնելիս Աբխազիայի բնակիչներից տարանցման համար 200 գ արյուն է վերցվում, բացի այն 400 ռուբլի հարկից, որ վճարվում է այդ գծով: Արյուն վերցնելու նման «ծառայության» համար արյունատուն պետք է վճարի 5000 ռուբլի: Տեղեկությունը ստացվել է Աբխազիայի Գերագույն խորհրդի մամլո ծառայությունից:

Ռազմական տեխնիկա այս տարի չի արտադրվելու

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ՄԱՐՏ, ՆԵԳԱ ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի Դաշնության պաշտպանական արդյունաբերության պետկոմիտեի նախագահի առաջին տեղակալ Գենադի Վորոնինը հայտարարել է, որ 1994 թ. Ռուսաստանում ռազմական տեխնիկա չի արտադրվելու: Նրա խոսքերով, Ռուսաստանի կառավարության վերջերս կայացած ընդլայնված նիստում որոշվեց ընթացիկ տարում պաշտպանական համալիրին հատկացնել ընդամենը 5 տրիլիոն ռուբլի անհրաժեշտ 28 տրիլիոնի փոխարեն: Այդ միջոցները, հայտարարեց Գ. Վորոնինը, կբավականացնեն միայն եղած ռազմական տեխնիկայի 50 տոկոսը պահեստամասերով ապահովելու համար: Փակվելու սպառնալիքի տակ կարող են հայտնվել ռազմաարդյունաբերական համալիրի 150-ից ավելի նախագծային ու գիտահետազոտական խոշոր հաստատություններ:

A & R TRAVEL

A & R TRAVEL Co LTD
ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆ
կազմակերպում է
5-օրյա ուղեւորություններ

ԵՐԵՎԱՆ-ԴՈՒԲԱՅ-ԵՐԵՎԱՆ

- Յուրաքանչյուր 11-րդ թռիչքը՝ անվճար:
- 1 տոննայից ավելի բեռ պատվիրողը ապահովվում է ուղեբեռի համար սահմանված գնի 6,5 %, 5 տոննա եւ ավելի բեռ պատվիրելու դեպքում 10 % զեղչով:
- Ինքնաթիռը, մինչեւ վերադարձը, մնալու է Էմիրություններում:
- 10 հոգանոց խումբ հավաքողը ուղեւորությանը մասնակցում է անվճար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար
զանգահարել 58.92.83
Մեր հասցեն՝ Գեւորգ Քոչարի 21:

STYLE

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառվում է երկու սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Կոմիտասի պողոտայի վրա, Րաֆֆու փողոցի մոտ, 14 հարկանի շենքի 13-րդ հարկում: Հնարավոր է նաեւ փոխանակում 3 սենյականոցի հետ:
Տեղեկությունների համար դիմել 58.18.41 հեռախոսահամարով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ալյումինե ալիքաձեւ ծածկաթիթեղ (շիֆեր), շուկայականից ցածր գներով.
Գնում ենք ալյումինե թափոն: Հնարավոր է պայմանագրային վճարում:
Հասցեն՝ Երեւան, Դավիթաշեն, 4 թաղ. շենք 23, բն 10
Հեռ. 359551 կամ 393908

ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԸ

INKO

«ԻՆԿՈ» ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Հայտարարում է մրցույթ հետեւյալ տեղերի համար

✗ գլխավոր հաշվապահի տեղակալ՝ 1 հոգի (տնտեսական բարձրագույն կրթ., մինչեւ 35 տ, ոչ պակաս քան 5 տարվա հաշվապահության աշխատանքային փորձ բանկում)
✗ հաշվապահ 1 հոգի (տնտեսական բարձրագույն կրթ, մինչեւ 30 տ, հաշվապահի 1 տարվա աշխատանքային փորձ)
✗ բորսայական գործունեությունների բաժնի աշխատակից 2 հոգի (մինչեւ 30 տ, տնտեսագիտական բարձրագույն կրթ., արտոնություն ունեն անգլերեն իմացողները)
✗ արտարժութային բաժնի աշխատակից 2 հոգի (մինչեւ 30 տ, տնտեսական բարձրագույն կրթ, հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն իմացությամբ)
✗ քարտուղար-ռեֆերենտ (մինչեւ 30 տ, բարեձեւ արտաքին, բարձրագույն կրթություն, հայերենի, ռուսերենի հստակ տիրապետում, ցանկալի է՝ անգլերենի իմացություն):

ք. Երեւան, 375010,
Վռամշապուհ արքայի փողոց 2/8,
հեռախոս 56-59-74, 56-37-25, ֆաքս 56-37-25

STYLE

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատապ

Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին մեծ թվով ռազմագերիներ անվարձահատույց աշխատեցին գերմանական հողում: Տասնյակ տարիներ են անցել, բայց մինչեւ այժմ էլ զարմանք ու զայրույթ են պատճառում ռազմագերիների պատմությունները համակենտրոնացման ճամբարների անտանելի կյանքի, տաժանակիր աշխատանքի, նացիստական հսկիչների անմարդկային վերաբերմունքի մասին:

Պատերազմից հետո Գերմանիայի կառավարությունն ստիպված եղավ դրամական փոխհատուցում վճարել Մեծ Բրիտանիայի, Լեհաստանի եւ Ֆրանսիայի այն քաղաքացիներին, որոնք նախկինում իրենց թյունները հնարավորություն տվեցին վերանայել վաղուց ի վեր քարացած հարցեր, պարզվեց, որ գերմանական համակենտրոնացման ճամբարներում իրենց առողջությունը քայքայած խորհրդային նախկին ռազմագերիները եւս Գերմանիայից փոխհատուցում ստանալու իրավունք ունեն:

Երկու տարի առաջ Հայաստանում էլ սկսեցին լուրեր պտտվել այն մասին, թե խորհրդային նախկին ռազմագերիները ի վերջո դրամական փոխհատուցում կստանան ԳՖՀ-ից աշխատած եւ չվարձատրված տարիների դիմաց: Լուրերի պատճառը եղել էր այն, որ 1992 թ. դեկտեմբերի 16-ին ՌՖՀ նախագահ թյուն ունի: Ահա թե ինչու հայ ռազմագերիներից շատերը դիմել են ՀՀ ԳԽ Մարդու իրավունքների եւ ազգությունների հարցերի հանձնաժողովին, ՀՀ ԱԳՆ՝ իմանալու, թե Հայաստանը սպասելիքներ ունի՞ արդյոք այդ փոխհատուցումից թե ոչ, քանի որ, ինչպես հայտնի է, 1992 թ. դեկտեմբերի 16-ի համաձայնագրում իրենց փոխհատուցում ստացող երկրներ նշված են Ռուսաստանը, Ուկրաինան եւ Բելառուսը: Ընդ որում, ռուս, ուկրաինացի եւ բելառուս ռազմագերիներն արդեն հաշվառման են ենթարկվել եւ դրամական փոխհատուցումը շուտով կստանան: Ի պատասխան բազմաթիվ հայ նախկին ռազմագերիների եւ ՀՀ զախստանում արդեն գրանցվում են ռազմագերիների հաշվառումով: Բոլոր նրանք, ովքեր համոզված են, որ իրավունք ունեն ստանալ դրամական փոխհատուցում, կարող են ցուցակագրվել, երբ ներկայացնում են անձի մասին մանրամասն տվյալներ եւ որ ամենակարեւորն է՝ գերությունը հաստատող փաստաթղթեր: Հոդվածից հայտնի է դառնում, որ ղազախստանցիները շատ դռներ են ծեծել, մինչեւ հասել են արդյունքի: Սկզբում անընդհատ բողոքներ են եղել նախկին ԽՍՀՄ կառավարությանը, հետո Գերմանիայի կառավարությանը, եւ երբ անընդմեջ մերժումներից պարզ է դարձել, որ ոչ ԽՍՀՄ-ում եւ ոչ էլ Գերմանիայում

1941-1945

Հայ նախկին ռազմագերիները նույնպես փոխհատուցում են պահանջում

ռազմագերիներ եղել են գերմանական համակենտրոնացման ճամբարներում: Ըստ այն [illegible], որ այդ ճամբարներում մեծ թիվ են կազմել նաեւ խորհրդային ռազմագերիները, Խորհրդային Միությունն էլ իրավունք ուներ փոխհատուցում պահանջել Գերմանիայից, բայց ԽՍՀՄ-ը իրեն հատուկ գոռոզությամբ չգիտես ինչու չպահանջեց մտածելով երեւի, որ առանց այդ փոխհատուցման ի վիճակի կլինի հոգալ իր զինվորների մասին: Տարիներ շարունակ մեծ թվով մարդիկ ԽՍՀՄ տարբեր ծայրերից դիմեցին ԳՖՀ կառավարությանը՝ փոխհատուցում ստանալու պահանջով: Բայց՝ ապարդյուն: Ամեն անգամ գերմանական կողմը նրանց աչքի առջեւ թափահարում էր ԽՍՀՄ որոշումը, այն է՝ փոխհատուցումից հրաժարվելու մասին հրամանագիրը: Այս հարցը (որոշումը փոխելու վերաբերյալ) չարծարծվեց այնքան ժամանակ, քանի դեռ հայրենիքը լրիվ անտարբեր չէր իր նախկին զինվորների նկատմամբ եւ նրանց չէր թողել բախտի քմահաճույքին: Եւ միայն այն բանից հետո, երբ երեկվա հաղթող զինվորները, որոնք այդ պատերազմում կորցրել էին իրենց երիտասարդ տարիներն ու առողջությունը, դարձան պարզապես թոշակի հույսով ապրող Հայրենական պատերազմի մասնակիցներ, եւ երբ երկրում տեղի ունեցած անսպասելի փոփոխու-

Բորիս Ելցինի եւ ԳՖՀ ֆեդերալ կանցլեր Հելմուտ Կոլի միջեւ տեղի ունեցած համաձայնությամբ Գերմանիայի Ֆեդերատիվ Հանրապետությունը մեկ միլիարդ մարկ պետք է հատկացներ նախկին Խորհրդային Միության ռազմագերիներին դրամական փոխհատուցում տալու համար: Ըստ այդ երկկողմանի համաձայնագրի՝ նշված 1 մլրդ մարկի հիման վրա Մոսկվայում, Մինսկում եւ Կիեւում պետք է «Փոխըմբռնման եւ հաշտության» հիմնադրամներ ստեղծվեին: Հիմնադրամների ստեղծումից հետո նշված գումարները նախատեսվում էին հատկացնել նախկին խորհրդային ռազմագերիներին: Գումարները Գերմանիայից պետք է փոխանցվեին 1993 թ. մինչեւ 1995 թ., տարեկան վճարումներով՝ 1993 թ.՝ 400 մլն, 1994՝ 300 մլն եւ 1995՝ 300 մլն գերմանական մարկ: Այս գումարները կազմվել են գերմանական հետազոտողների գնահատմամբ, հաշվի առնելով մեկ կալանավորի հագուստի եւ սննդի վրա ծախսվելիք գումարը, նրա մեկ օրվա աշխատավարձը կազմել է 3 գերմանական մարկից ոչ պակաս: Երբ այդ երեք մարկը բազմապատկվի չվարձատրված ամիսներով կամ տարիներով, արդյունքում բավական մեծ գումար կստացվի, որը կենսաթոշակով ապրող նախկին ռազմագերու համար, մանավանդ հիմա, մեծ նշանակու-

ԳԽ Մարդու իրավունքների եւ ազգությունների հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Ռաֆայել Պապայանի հարցմանը, ՀՀ ԱԳՆ նախարարի տեղակալ Արման Կիրակոսյանը գրավոր տեղեկացնում է հետեւյալը. «Ինչ վերաբերում է նախկին ԽՍՀՄ մյուս՝ համաձայնագրում չնշված պետությունների (այդ թվում նաեւ Հայաստանի) քաղաքացիներին հատկացվելիք փոխհատուցումների խնդրին, ապա ի պատասխան մեր հարցադրումների, Ռուսաստանի, Բելառուսի եւ Ուկրաինայի արտգործնախարարություններից մեզ հայտնեցին, որ այդ հարցը պետք է լուծվի Ռուսաստանի, Բելառուսի եւ Ուկրաինայի միջեւ համապատասխան բանակցությունների ընթացքում, ինչի մասին մեզ լրացուցիչ պետք է տեղեկացվի»: Պատասխանից բացի, նախարարի առաջին տեղակալը վկայակոչել է «Արգումենտի ի ֆակտի» (Ղազախստան) թերթի հոդվածը, որը եւս ԳՖՀ կառավարության կողմից ֆաշիզմի նախկին կալանավորներին դրամական փոխհատուցում հատկացնելու խնդրի մասին է:

Ինչպես տեղեկացնում է նույն թերթի հունվարի 20-ի համարում տպագրված հոդվածը, շուտով դրամական փոխհատուցում կստանան նաեւ ղազախ նախկին ռազմագերիները: Իհարկե, դեռ պարզ չէ այդ փոխհատուցման չափը, բայց Ղա-

ցանկություն չունեն լսելու իրենց եւ լուծելու իրենց հուզող հարցերը, սկսել են քայլել հույսի շող ներշնչող ճանապարհով: Իսկ երբ արդեն 1992 թ. Բորիս Ելցինի եւ Հելմուտ Կոլի միջեւ ստորագրվեց համաձայնագիրը, եւ երբ փոխհատուցում ստանալու պահանջով ղազախները դիմել են Հաագայի միջազգային դատարան, այնտեղից պատասխանել են, որ դատարանն առանձին անձանց դիմումների քննարկմամբ չի զբաղվում, անհրաժեշտ է, որ այդ դիմումը, իբրեւ նվազագույն պայման, տրված լինի որեւէ հասարակական կազմակերպության կողմից: Ահա եւ դրանից հետո Ղազախստանում ստեղծվեց ֆաշիզմի նախկին ռազմագերիների ասոցիացիան (КАБУФ), որի հետեւողական պայքարի արդյունքը եղավ այն, որ անվարձահատույց չմնաց ղազախ ռազմագերիների տաժանակիր աշխատանքը:

Ուրեմն, թեեւ համաձայնագրում իրենց փոխհատուցում ստացող երկրներ նշված են միայն Ռուսաստանը, Ուկրաինան եւ Բելառուսը, կա նաեւ Ղազախստանի փորձը: Մնում է միայն, որ Հայաստանում եւս նման կազմակերպություն ստեղծվի, որը հանդես կգա հայ նախկին ռազմագերիների անունից եւ առավել իրավասու կլինի զբաղվելու նրանց վերաբերող հարցերով:

ՆԱՐԻՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

Ադրբեջանը խախտում է Ժնեւյան դրույթները

ԼՂՀ ԳԽ մամլո քարտուղար Գայանե Առուստամյանը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որով ադրբեջանական կողմին մեղադրում է 1949 թ. Ժնեւի միջազգային կոնվենցիայի դրույթների խախտման մեջ: Որպես ապացույց Առուստամյանը նշեց Բաքվի բանտում գտնվող եւ մահվան դատապարտված ԼՂՀ 6 քաղաքացիների դեմ ուղղված ադրբեջանական իշխանությունների գործողությունները: 1993 թ. սեպտեմբերին կալանավորներից մեկը՝ Անդո Մկրտչյանը, սպանվե՞լ է բանտախցում: Երկար ու դժվարին բանակցություններից հետո նրա մարմինը հանձնվել է հարազատներին: 6 դատապարտյալներից մեկը՝ Հրաչիկ Պետրոսյանը, մահացել է նույն բանտում, 1994 թ. հունվարի 5-ին: Ադրբեջանական իշխանությունների պաշտոնական վարկածի համաձայն, մահվան պատճառը թոքախտն է եղել: Սակայն նրա մարմինն այդպես էլ չի վերադարձվել հարազատներին:

«Այս, ինչպես եւ այլ փաստեր հաստատում են ռազմագերիների եւ պատանդների մարդկային արժանապատվության պաշտպանության եւ նվազագույն իրավունքների պահպանման վերաբերյալ միջազգային կոնվենցիաների եւ համաձայնագրերի ադրբեջանական կողմի խախտումները: Ցավոք, մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցում միջազգային կազմակերպությունների գործունեությունը միշտ չէ գործուն»:

«Հայկական կողմի այդ մեղադրանքները որեւէ հիմք չունեն», իր հերթին անցյալ ուրբաթ հայտարարեց Ադրբեջանի ազգային անվտանգության փոխնախարար Նամիկ Աբասովը: Նա նշեց, թե Ադրբեջանում չկան հայ պատանդներ, կան միայն ռազմագերիներ, որոնք պահվում են Գոբուստանում գտնվող ռազմագերիների զտիչ ճամբարում: Նրա պնդմամբ, «1993 թ. աշնանից Միլլի մեջլիսում Ժնեւի 1949 թ. միջազգային կոնվենցիաների վավերացումից հետո ադրբեջանական կողմը որեւէ հայ պատանդ չի վերցրել: Տեղական բնակչության կողմից պահվող բոլոր հայազգի քաղաքացիական անձինք ազատ են արձակվում իրենց հայտնաբերմանը զուգընթաց»: ԵՏ

NAAM
AIRCORPORATION

Ավիաչվերթներ ԵՐԵՎԱՆ-ՕՄՍԿ-ԽԱԲԱՐՈՎՍԿ

Չոփ-տուր ՉԻՆԱՍՏԱՆ (ԽԱՐԲԻՆ, ՇԵՆՅԱՆ), ամենացածր գներով (ինքնարժեքով)

ԳՈՒՄԱՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ԵՎ ՏԵՂԱՓՈԽՈՒՄ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻՑ

ԲԵՌՆԱՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԵՎ ՈՒՂԵԿՑՈՒՄ, ԴՐԱՄԻ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԿԵՏ

ԴՐԱՄԻ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԿԵՏ

Մեր հասցեն՝ «Սեւան» հյուրանոց, 120 սենյակ: Հեռ. 56.49.78. 58.26.53

Մեր գովազդը տեսեք նաեւ «ԵՐԿԻՐ», «ՀՀ», «PA» թերթերում

A STYLE

ԻՐԱՎԱԿԱՆ

Քաղաքացիություն չունեցող անձինք. Ինչպես օգնել նրանց

ԳԱՐԻԿ ԽԱՐԱՅԵԼՅԱՆ,

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպիսին պետք է լինի քաղաքացիություն չունեցող անձանց կարգավիճակը ՀՀ քաղաքացիության մասին նախապատրաստվող օրենքներում, ի՞նչ միջոցներով է իրականացվելու նրա իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանությունը, ի՞նչ պետք է արվի այդ մարդկանց թիվը կրճատելու համար: Այս հարցերին էր նվիրված մարտի 18-ին Ազգային ակադեմիայում կայացած «կլոր սեղանը», որը կազմակերպել էին փախստականների հարցերով ՄԱԿ-ի բարձրագույն կոմիսարիատը, ՀՀ փախստականների հարցերի պետական վարչությունը, հանրապետությունում գործող դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչներ:

Նրա աշխատանքներին մասնակցում էին Գերագույն խորհրդի պատգամավորներ, հանրապետության կառավարության անդամներ, տարբեր կուսակցությունների եւ հասարակայնության ներկայացուցիչներ, օտարերկրյա դիվանագետներ: Բացման խոսքում ՀՀ փախստականների հարցերի պետական վարչության պետ Վլադիմիր Մովսիսյանը նշեց, որ Հայաստանում ներկայումս բնակվում են 305 հազար փախստականներ, որոնցից 260 հազարը բռնագաղթվել են Ադրբեջանից, իսկ մնացածը՝ ԼՂՀ Շահումյանի շրջանից եւ Աբխազիայից: Մշտական գրանցում չունեցողների թիվը 57 հազար է: Չնայած որ այդ մարդիկ չունեն քաղաքացիություն եւ սահմանված կարգավիճակ, ինչպես նշեց Վլադիմիր Մովսիսյանը, նրանք ՀՀ կառավարության տարբեր որոշումներով օգտվում են քաղաքացիական իրավունքներից եւ ազատություններից: 1988 թվականին Սումգայիթից բռնագաղթված 16 հազար մարդ ստացել է բնակարան կամ կառուցել սեփական տուն: Ավելի ուշ բռնագաղթվածներից 28 հազարը ունի մշտական գրանցում, իսկ 35 հազար մարդ ստացել են հողամաս, մասնակցել հողի սեփականաշնորհմանը: Երկրաշարժի պատճառած նյութական վիթխարի վնասների պատճառով այս գործում եւս ծագել են բազմաթիվ օբյեկտիվ դժվարություններ, որոնց հաղթահարմանն են ուղղված հանրապետության իշխանությունների ջանքերը: Վլադիմիր Մովսիսյանը հույս հայտնեց, որ շուտով ՀՀ քաղաքացիության մասին եւ փախստականների կարգավիճակի մասին օրենքների շուտափույթ ընդունումը մեծապես կնպաստի հարցի կարգավորմանը:

Իր ելույթում կոնֆերանսի մասնակիցներին ողջունեց Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Թեյմա Օ'Կոն Մոլորասնոն: Փախստականների հարցերով ՄԱԿ-ի բարձրագույն կոմիսարիատի հայաստանյան ներկայացուցիչ Ռոբերտ Ռոբինսոնի ելույթը նվիրված էր քաղաքացիություն չունեցող անձանց պաշտպանության գործում բարձրագույն կոմիսարիատի դերին:

Հիմնական զեկուցողը՝ նույն կոմիսարիատի կենտրոնական եւ արեւելյան Եվրոպայի գծով ավագ իրավախորհրդատու Մայքլ Իոզնա Պրասան, անդրադարձավ քաղաքացիություն չունեցող անձանց կարգավիճակի, նրանց պաշտպանության եւ քաղաքացիություն շնորհելու հարցերին, միջազգային իրավունքի տեսանկյունից վերլուծեց գործող օրենքները, նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններում ստեղծված իրավիճակը:

Ընդմիջումից հետո ելույթներ ունեցան Հայաստանում գործող մի շարք դեսպանությունների ներկայացուցիչներ: Կլոր սեղանի մասնակիցները կարծիքներ փոխանակեցին արծարծված հարցերի շուրջ:

Վրաստանի ափերի մաքրմանը՝ 320 հազար դոլլար

ԹԲԻԼԻՍԻ, 19 ՄԱՐՏ, ԻՄԱ ՊՐԵՍ ՍՆԱՐՔ: Համաշխարհային բանկը Վրաստանին 320 հազար դոլլար է հատկացրել Փոթիի եւ Բաթումի մոտ սեւծովյան ափի աղտոտման կանխման ծրագրեր մշակելու համար: Ներկայումս մաքրման շինությունները այստեղ անգործության են մատնված: Վրաստանի խորհրդարանի Շրջակա միջավայրի պահպանման հանձնաժողովի նախագահ Զուրաբ Նողայդելին գտնում է, որ հիշյալ նախագծի իրագործման համար պահանջվում է տարեկան առնվազն 10-15 միլիոն դոլլար:

digitised by A.R.A.R.@

Այս ընդլայնմանը, պայմանով, որ դա լինի Եվրոպական միության առաջընթաց, եւ ոչ թե նահանջ: Այս տեսակետն է Ֆրանսիան պաշտպանել Հռոմի պայմանագրից, Շվեդիայի, Ֆինլանդիայի, Ավստրիայի ու Նորվեգիայի հետ վարվող բանակցությունների սկզբից մինչեւ օրս: Մարտի 1-ին Եվրոպական միության երեք նոր թեկնածուների հետ ձեռք բերված համա-

Այս պայմաններում մենք կարող ենք միայն բարի գալուստ մաղթել այդ նոր գործընկերներին: Առաջին խոսք օրվանից նոր հեռանկարներ կբացվեն մեր գյուղատնտեսության եւ ձեռնարկությունների համար: Առաջին խոսք տարվանից այդ հարուստ երկրները լրացուցիչ պաշարներ կբերեն ընդհանուր բյուջեին: Բայց առանձնակարեւորը դա չէ: Ֆրանսիան պահանջկոտությամբ եւ նույնիսկ համ-

ընդունել ակումբի բոլոր կանոնները, ի սկզբանե հրաժարվելով դրանք խախտել կամ փոփոխել ի նպաստ անդամակցության: Իր կողմից, Եվրոպական միությունը պետք է ունենա գործունեության այնպիսի կանոններ, որոնք կկարողանային կառավարել մոտ երկու դյուժին անկախ պետություններից բաղկացած քաղաքական ամբողջությունը: Դա 1996 թ. հաստատությունների բարե-

ՖՐԱՆՍԻԱ

Ընդլայնված Եվրոպա. ինչո՞ւ, ինչպե՞ս, մինչեւ ո՞ւր, ի՞նչ ռիթմով

Եվրոպական միությունը գնալով ընդարձակվում է: Նրա դռները ծեծում են ոչ միայն վաղուց կայուն տնտեսություն եւ ժողովրդավարական համակարգ ունեցող երկրները, ինչպես վերջերս Շվեդիան, Ֆինլանդիան եւ Ավստրիան, այլեւ համայնավարական մենատիրությունից նոր-նոր ձերբազատվող երկրները: Ֆրանսիան Եվրոպական միության կենսահայրերից եւ ջերմեռանդ մասնակիցներից է: Այս առումով հետաքրքրական է այդ երկրի եվրոպական գործերի նախարար Ալեն Լամասուրի հոդվածը «Ֆիգարո» թերթում (15 մարտ, 1994 թ.), որը ներկայացնում ենք մասնակի կրճատումներով:

ձայնությունը եւ Նորվեգիայի հետ [...]վող համաձայնությունը երաշխավորում են, որ ակումբի նոր անդամները կկիրառեն դրա բոլոր կանոնները՝ ոչ միայն հիմնարար պայմանագրերը, այլեւ բոլոր կանոնադրությունները եւ ներկայումս Եվրոպայում գործող շուրջ 300 դիրեկտիվները:

Ինչպես նախորդ անդամակցությունների ժամանակ, մենք սահմանեցինք հարմարվելու ժամանակահատվածներ, որոնք այս անգամ տեւում են 4-5 տարի: Մյուս կողմից, մենք ցանկանում ենք տեսնել ազգային յուրահատկությունները հարգող Եվրոպա, որտեղ մրցակցության հավասարության պայմանները հարցականի տակ չդրվեն:

Միաժամանակ մենք նոր թեկնածուներին մերժեցինք մասամբ խախտել մեր համայնքի իրավունքը, ներառյալ այն արտոնյալ ոլորտները, որոնցից օգտվում են Եվրոհամայնքի որոշ անդամներ:

Ավելին, արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության բնագավառում. նույնիսկ Ֆինլանդիան, Շվեդիան եւ Ավստրիան, որոնք հայտնի են իրենց յուրահատուկ ավանդույթներով, չեզոքությամբ, համաձայնեցին իրենց իրավական շրջանակները համապատասխանեցնել եվրոպական քաղաքականության պահանջներին: Այս կետում Ֆրանսիան մասնավորապես պնդեց. մեզ համար Եվրոպան ոչ միայն շուկա է կամ նույնիսկ տնտեսական ու սոցիալական տարածք, այլեւ ազատ ազգերի ճակատագրի ընդհանրություն, որոնք համատեղ ապահովում են իրենց գլխավոր շահերի պաշտպանությունը:

[...]ինչպես որ նախկին 12-ի համայնքի, համաձայնությամբ 15-ի կամ 16-ի Եվրոպան աշխարհագրական եւ մշակութային առումով կլինի ավելի խայտաբղետ, բայց ընդհանուր կանոնների կիրառման տեսակետից համեմատաբար ավելի միատարր:

մտնում որոշում է, հայտս. արժանապատիվ, ինքնությամբ ուժեղ այդ

4 պետությունների մուտքը, որոնք շատ խորապես կապված են մայրցամաքի պատմությանը եւ որոնց մեր հայրենակիցներից շատերն արդեն Համայնքի անդամ էին համարում...

Հունգարիան պատրաստվում է իր հերթին իր պաշտոնական թեկնածությունն առաջադրել, որին կհաջորդեն ուրիշները. վաղուց ժամանակն է, որ Եվրոպական միությունն ունենա ընդլայնման դոկտրինա, որը պատասխանի կտա 4 հարցի. ինչու՞, ինչպե՞ս, մինչեւ ու՞ր, ի՞նչ ռիթմով:

Ինչու՞: Եվրոպական միություն դարձած Եվրոպայի տնտեսական միավորման անդամակցելը ի սկզբանե եվրոպական բոլոր երկրների հնարավոր հեռանկարն է: Լավ ըմբռնել ձեւակերպման իմաստը. խոսքը ազատ, ժողովրդավարական եւ ինքնիշխան ազգերի հնարավորության մասին է, եւ ոչ թե մեր ծավալապաշտական կամքի: Եվրոպական միությունը երբեք առաջնորդի հավակնություն չի ունեցել: Միության ընդլայնումն ինքնանպատակ չէ: Երբ որեւէ նոր անդամ է մեզ հարում, մենք ուրախանում ենք: Բայց երբ մեկ ուրիշ երկիր կես ճանապարհից հրաժարվում է դրանից, դա ձախողում չէ Միության համար:

Ինչպե՞ս: Թեկնածուները պետք է իմանան, որ իրենք պարտավոր են

փոխման կարեւոր պայմանն է:

Մինչեւ ու՞ր: Մինչեւ ամբողջ Եվրոպան: Միայն Եվրոպան: Եվրոպայի տնտեսական միավորումը սկզբնապես բաղկացած էր Ֆրանսիայից եւ նրա մի քանի հարեւաններից: Եվրոպան չի ավարտվում Գերմանիայի հարեւաններով, այն նաեւ դանիական է, բալթյան եւ բալկանյան, բայց չի հասնում մինչեւ Վանկուվեր կամ Վլադիվոստոկ:

Ի՞նչ ռիթմով: Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրները մեզ առաջադրում են նոր խնդիր: Նրանց անմիջապես հարկավոր են անվտանգության երաշխիքներ: Մենք դրան նպաստում ենք կայունության պայմանագրի նախագծի միջոցով, մինչդեռ Հյուսիսատլանտյան դաշինքն առաջարկում է «Գործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագիրը: Այդ երկրները նաեւ հենց այժմվանից ուզում են մասնակցել աշխարհամասի հիմնահարցերին առնչվող բանակցություններին. մենք պատրաստ ենք նրանց մասնակից դարձնել մեր բոլոր խորհրդակցություններին եւ ընդհանուր նախաձեռնություններին: Վերջապես, մենք պետք է նրանց հետ ճշգրտենք դեպի անդամակցություն տանող չափանիշերն ու ճանապարհը:

1994 թ. կեսերից մինչեւ 1995 թ. վերջը Եվրոպական միությունում կնախագահեն հաջորդաբար Գերմանիան, Ֆրանսիան եւ Իսպանիան: Մեր երեք երկրներն ունեն Եվրոպայի ընդհանրության միեւնույն տեսակետը եւ մտադիր են համաձայնեցնել իրենց նախագահությունները: Մեզ քաղաքական ընդհանուր կամք եւ հաջորդայնություն է հարկավոր բախտորոշ այս ժամանակաշրջանում ընդլայնման գործում հաջողության հասնելու եւ մեր հաստատություններն ավելի լայն, արդյունավետ ու ժողովրդավարական Եվրոպային համարժեքացնելու համար:

Լիոնի նացիստ հանցագործի դատը

ՓԱՐԻԶ, 18 ՄԱՐՏ, WSJ: 1944 թ. հունիսին 7 հրեաների մահվան պատճառ դարձած Պոլ Տուվիեի դատավարությունն սկսվեց Վերսալում: Վիշիյան թթ.-ին նա եղել է ֆրանսիական միլիցիայի Լիոն քաղաքի հետախուզության պետ եւ համագործակցել գերմանական օկուպացիոն բանակի հետ: Ներկայումս 78 տարեկան Տուվիեն առաջին ֆրանսիացին է, որ դատվում է մարդկության դեմ գործած ոճրի համար:

Իսկ ահա ֆրանսիական Le Point հանդեսը իր մարտի 12-ի համարում գրում է, թե Սահարայից հարավ գտնվող աֆրիկյան երկրներում, որտեղ արդեն բազմաթիվ մարդիկ են մահանում, մասնագետների հաշվարկների համաձայն, մինչեւ 2000 թ. այդ հիվանդության պատճառով իրենց ծնողներին կկորցնեն մոտ 15 մլն. աֆրիկացի երեխաներ:

ՍԻՐԵԼԻ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐ

Տուրիզմի եւ էքսկուրսիաների Հայկական խորհրդի Երեւանի տուրիստական էքսկուրսիոն միավորումը հանրապետության ազգաբնակչության համար, ապրիլի երկրորդ կեսից հետո յուրաքանչյուր ուրբաթ-շաբաթ-կիրակի օրերը նախատեսել է կազմակերպել հարմարավետ «Իկարուս» մակնիշի ավտոբուսներով էքսկուրսիա Զանգեզուր-Շուշի երթուղով: Էքսկուրսիայի ընթացքում զբոսաշրջիկները 1-ին օրը կդիտեն հերոսական զավակներ ունեցող Սիսիան քաղաքում, կայցելեն Շաքիի ջրվեժ, Որոտանի կիրճում գտնվող Որոտնավանք:

2-րդ օրը վաղ առավոտյան նախաճաշից հետո կմեկնեն Արցախի գոհար քաղաք Շուշի: Շուշիում կծանոթանան նրա հերոսական անցյալին ու ներկային: Նախաճաշից հետո կվերադառնան Զանգեզուրի ամրոց Գորիս՝ գիշերելու: Նախաճաշից հետո կդիտեն հայկական ճարտարապետության գլուխգործոցներից մեկը՝ Տաթեւի վանքը եւ կվերադառնան Երեւան:

Մասնակցելով էքսկուրսիաներին ոչ միայն դուք կկտրվեք առօրյա հոգսերից, այլեւ կօգնեք Արցախի գոյատեւմանը:

Միավորումը էքսկուրսիայից ստացված գումարները տրամադրելու է Շուշի քաղաքի մանկապարտեզներին ու դպրոցներին:

Ընդունվում են կոլեկտիվ եւ անհատ անձանցից հայտեր:

Մեր հասցեն՝ Զաքյան փող. հ. 8 (մանկական այգու դիմաց)
Հեռախոս 58-67-05, 58-62-07, 58-68-40, 56-44-18, 52-67-23

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մանդելան ջնջեց այցը

ՔԵՅՓԹԱՈՒՆ, 18 ՄԱՐՏ, WSJ: Հարավաֆրիկյան Հանրապետության սեւամորթների ղեկավար Նելսոն Մանդելան, որ զուլուների շրջան էր այցելելու նրանց ղեկավարին համոզելու համար, որպեսզի մասնակցի առաջիկա ապրիլին տեղի ունենալիք բազմացեղ ընտրություններին, օգնականների խորհրդով ջնջեց այցը, քանի որ տեղեկություն էր ստացվել նրան սպանելու դավադիր ծրագրի մասին: Մինչ այդ, զուլուների ղեկավար Բութելեզին հայտարարեց, թե ընտրություններին մասնակցելու կապակցությամբ իր վրա գործադրված որեւէ ճնշում պիտի փոխհատուցվի կատաղի մարտերով:

Ռուս-էստոնական բանակցությունների հերթական փուլը ապրիլի 5-6-ին

ՏԱԼԼԻՆՆ, 18 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ ՆԵՖԱ: Ինչպես հայտնի է, վերջին՝ 17-րդ փուլի ժամանակ Ռուսաստանը հրաժարվեց էստոնիայի տարածքից զորքերի դուրսբերման պայմանավորված վերջնական ժամկետից՝ 1994 թ. օգոստոսի 31-ից: Բայց այժմ, արեւմուտքի ճնշման ներքո, Ռուսաստանը էստոնիային առաջարկեց վերսկսել բանակցությունները, հաստատելու այդ ամսաթիվը որպես վերջնական: Էստոնիան, իր հերթին, համաձայն է այդ ժամկետի հետ: Զանգվածային լրատվության տեղական միջոցների հաղորդման համաձայն, մարտի 16-ին էստոնական պատվիրակության ղեկավար Վյայնո Ռեյնարտը բանակցություններ սկսեց Բրյուսելում, որպեսզի Եվրախորհրդի ներկայացուցիչներին հրավիրի որպես դիտորդներ հանդես գալու էստոնա-ռուսաստանյան բանակցություններում: Ինչպես հայտնի է, արեւմտյան երկրները շահագրգռված են Էստոնիայից եւ Լատվիայից Ռուսաստանի զորքերի շուտափույթ դուրսբերմամբ:

Օսվալդի թանկարժեք մասունքները

Նյու Յորքում վերջերս կազմակերպված աճուրդի ժամանակ ԱՄՆ նախկին նախագահ Քենեդիին սպանած Լի Հարվի Օսվալդի ոսկե մատանու եւ ժամացույցի դիմաց վճարվել է 8800 դոլլար, հաղորդում է Le Point հանդեսը:

ԱՐՄԻՆԴ
ԿԵՆՏՐՈՆԸ
հրավիրում է մասնակցելու
Երևան - Դելի - Երևան
վեցերորդ, *միակ*, ուղիղ ավիաչվերթին:
Սպասարկումը եվրոպական չափանիշներով:
Ֆիրմայի ծառայություններից երկրորդ անգամ օգտվողներին տրամադրվում է 5% զեղչ, երկու անգամից ավել – 10%:
Հնդկաստանում կկայանա մեկօրյա էքսկուրսիա Ագրա ք., Թաջ-Մահալի տաճարի այցելությամբ, ինչպես նաև էքսկուրսիա Դելիի տեսարժան վայրերով:
Ֆիրման իր հաշվին կկազմակերպի ճաշկերույթ Դելիում:
Կտեղավորվեն երեքաստղանի հյուրանոցում:
Ուղեբեռի անվճար տեղափոխում – 40 կգ:
Ուղեբեռների պահպանվածությունը երաշխավորում է ֆիրմայի անվտանգության ծառայությունը:
Փաստաթղթերի ձևակերպումը ամենակարճ ժամկետներում:
Ուղևորների մինչև 10%-ը՝ զեղչով են:
Նրանք կխաղարկվեն վիճակախաղով, զբոսաշրջիկներից և թղթակիցներից կազմված ժյուրիի հսկողության տակ:
Երևան - Դելի - Երևան
Վեցերորդ ուղիղ ավիաչվերթը կկայանա ապրիլի 8-ին:
Մենք սպասում ենք ձեզ հետևյալ հասցեով՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 3 հարկ, 301-305 ս.:
Հեռ. 561-392, 560-579
Arina

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Խոսում է Մհեր Մկրտչյանը

ՄԱՐԳՈ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ

1983 թվականն էր, հունվարի 13-ը։ Հայաստանի ժուռնալիստների տանը Մհեր Մկրտչյանը պատմում էր Կանադա եւ ԱՄՆ կատարած իր հյուրախաղերի մասին։ Տասը տարուց ավելի գրառումս մնաց ներփակ թղթապանակիս մեջ։ Իսկ ինձ հարց եմ տալիս. Ինչու՞ հանկարծ անցյալ տարվա դեկտեմբերին մեջտեղ բերեցի եւ ուզում էի շտապ հրապարակել։ Դարձյալ չեմ կարող ասել, թե ինչու՞, վստահ էի, որ դերասանին կուրախացնեմ։ Այդ հանդիպումից հետո մեր կյանքում որքան շատ բան էր փոխվել։ Մինչդեռ Մհերի խոսքը վերընթերցելիս, ես հիշում էի խաղաղ ժամանակներ, երբ խոսում էին թատրոնի, հանդիսատեսի ու դերասանի մասին, մտքի ծայրով չանցկացնելով՝ գալու են պատերազմական դառը եւ վշտաշատ ժամանակներ, առօրյա են դառնալու քաղց ու խավարը։ Սակայն՝ չարը շատ եկավ, քան ուրախը։ Դեկտեմբերի վերջին լսեցի տխուր լուրը. Մհեր Մկրտչյանը վախճանվել է։

«Ամերիկա՞, Կանադա՞։ Շատ բան տեսա։ Գիտե՞ք, ես շատ բան տեսնող եմ։ Մի քանի մեջ այնքան շատ բան եմ տեսնում ո՛ր ... Տեսնում էի միլիոնատիրոջ, որը 24 ժամ հեռուստացույցով այպանում էր առեւտ իմ «Պեպսի-կոլան»։ Մեծամասիվ մոռացկան չէ՞ սա։

Այնտեղ, ես երբեմն դառնում էի հայ, այնպիսի՞ հայ, երբեմն հակառակ, երբեմն դերասան։

Մոնրեալում քանի՞ հայ կա։ Ճիշտ չես կարող իմանալ, որովհետեւ հայը կարող է հային «դուրս թողնել» տեսադաշտից, անտեսել, ինչ է թե՝ մեկը Երեւանից է եկել, մյուսը իր համոզմանը չէ ... Ցավալի էր։

Իմ հաջողության գաղտնիքն այն էր, որ ես եկել էի Հայրենիքից։ Ես Մայր թատրոնից եկած դերասան էի։ Իմ ընդունակությունը չափված՝ բեմում ինչե՞ր էի անում։ (Այլեւս խորամանկորեն կկոցելով) Իմպրովիզատոր էի դարձել։ Ինձ ուրիշ կերպ էին նայում։ Այդպես միայն Հայրենիքից եկած մարդուն են նայում։ Չեմ կարող բացատրել թե ինչու, բայց այնտեղ ես բեմի վրա ավելի ազատ էի զգում, քան այստեղ։

Եղա Լոս Անջելեսում, Ֆրեզնոյում։ Վայ, Ֆրեզնոն ինչ լավ քաղաք էր։ Սարոյանն ինչ լավ մարդ էր։ Մի հատ գյուղացի Համբոյի տուն ունեն, մի հատ էլ ընկուզենի ծառ։

Ամերիկացիները ասում էին, որ ես մեծ դերասան եմ։ Իրո՞ք մեծ էի։ Իրենք կոմիկ դերասան չունեին։ Տորթը խփում էին դեմքերին, ծիծաղեցնում էին։ Հիմա՞։ Ես դառնու՞մ։ Դրա ժամանակը վաղուց է անցե՞լ։ Մինչեւ մարդու սիրտը չցավեցնես, կծիծաղի՞։

Հպարտանալու պահեր շատ ունեցա։ Չիկագոյից հայ մարդը թռել էր Սան Ֆրանցիսկո, ներկայացումս նայելու եւ տոմս չէր ճարել։ Ավտոմեքենաներ էր, որ գոռանում էին։ «Ոտս կոտրվեր, թատրոն չէրթայի»։ Հանկարծ դահլիճից մեկը գոռում էր. «Ավտո՞ս, ոտս կոտրվեր, չգայի...» Հպարտանալու պահեր, իրոք, շատ ունեցա։ Մեկը հարցնում էր, ինչո՞ւ Շանը չես խաղում։ Ե՞ս։ Ես Շանը խաղա՞մ։ Ես նրան ասի. լսի, Շանից վախենում եմ։ Փափազյան է եղել, Հրաչյա Ներսիսյան է եղել։ Ես ինչպե՞ս կարող եմ Արբենին խաղալ։ Ես Արբենին չեմ։

Մոնրեալում էլ ինչքան անտեղի ծիծաղ կար։ Անտեղի ժպտում էին։

Լոս Անջելեսում շատ-շատ էին։ Հայերը շատ էին, ամեն տեղից լցված։ Մեր կար դեռ թատրոնը։ 1600-2000-անոց սրահներ, լիքը։ Ներկայացումները վերջանում էին մեծ տրիումֆով։

Մի օր գնացի մանկապարտեզ։ Երեխաները քնած էին։ Ուզում էին արթնացնել՝ ինձ հետ հանդիպելու համար։ Հա՞, հա՞... ինչու՞ եք արթնացնում, ինչու՞ եք խանգարում երեխաների հանգիստը։ Պառկեցի կողքներին եւ քնեցի։ Դու մի ասի՝ ես, երազումս, խոսել էի երեխաների հետ։ Լուսանկարել էին, հաջորդ օրը տվել. մի հուզիչ բան էր։ Մարդիկ լալիս էին։

Ավելի մեծ երեխաների հետ էլ հանդիպում եղավ։ Տիգրանն ուզում էր արտասանել «Լճակը»։ Չկարողացավ։ Գնաց նստեց տեղը, ծերացա՞վ 60 տարով։ Ընկերները հեռացան մոտից, մենակ թողեցին։ Ես բարկացա՝ լսե՞ք, բա մեր արածն արա՞ծ էր։ Ծափ չտվեցինք, դրա համար էլ Տիգրանը չկարողացավ արտասանել։ Տիգրանին կանչեցի, կամացուկ մի երկու բառ խոսեցի հետը։ Տիգրանն այնպե՞ս արտասանեց։

Փողոցում պատահական մեքենա նստեցի, սարքովի անգլերենով սկսեցի զրուցել վարորդի հետ։

(Մենք [illegible] ծիծաղում էինք, լսելով Մհերի սարքովի անգլերենը)։ Լավ էլ հասկանում էինք իրար։ Շատ ուրախ պատմություն էր, փոքրիկ մի պատմություն։ Վերջն էլ պարզվեց, որ վարորդը հայ էր եւ ինձ տեսել էր կինոյում։

Իմ լռելու մասին խոսեցին։ Մի քիչ գլուխ գովել է ստացվում, բայց ոչինչ։ Բաղդասար աղբարի լռությու՞նն էր։ (Մի քիչ լռում է)։ «Ինչպե՞ս հաջողվեց երեք րոպե լռել», հարցնողը ամերիկացի էր։ Ես պատասխանեցի, իսկ դուք հասկացա՞ք, որ ես անգլերեն լռեցի։ «Սրանից պատասխան է, ասաց հարցնողը, բայց ես հայերեն էի հասկացել»։

Այդ օրը դերասանի հետ հաղորդակցվելու հաճելի պահեր շատ ապրեցինք։ Անմիջական, անկաշկանդ խոսք ու զրույց էր։ Բնության մարդ, խելքը բնության անաղարտ զավակ՝ արտաքինից կոշտ ու կոպիտ, ներքուստ քնքուշ, զգայուն, սիրառատ։ Ի ծնե շնորհված։ Ինքնաբուխ հումոր, խոսքաշեն։ Երբ կրկին լռեց, այս անգամ քիչ ավելի երկար, «ուզեց լռել օր ողջ», ես կարդացի մի նամակ, որ բարեկամուհիս ստացել էր Լոս Անջելեսից։ Նամակագիրը դիտել էր Մհեր Մկրտչյանի մի քանի ելույթները եւ գրել իր հիացական կարծիքը (հատկապես «Բաղդասար աղբարի» առիթով)։ Ֆրունզը՝ Ֆրունզիկը՝ Մհեր Մկրտչյանը լսեց եւ անկեղծ հրճվանքով ասաց. «Էդ որ կար, էլ ես ընչի՞ էի երկարացնում»։

Նամակը, ափսոս, չի պահպանվել։

Ծանոթագրություն։ 1982 թ. սեպտեմբերին Մհեր Մկրտչյանը Թեքեյան մշակութային միության, մասնավորապես Պերճ Ֆազլյանի ղեկավարած «Հայ բեմ» թատերախմբի հրավերով 4 ամսով Կանադայում խաղաց «Բաղդասար աղբարը»։ Հյուրախաղերը շարունակվեցին նաեւ Միացյալ Նահանգներում։ Դրանք նրա առաջին անհատական հյուրախաղերն էին Կանադա, ԱՄՆ։ Դրանից հետո Մհեր Մկրտչյանը ԱՄՆ-ում եղել է 1989-ին, 1990-ին եւ վերջին անգամ 1993 հոկտեմբերին։ Տպավորությունները, որոնք այսօր հանձնվում են ընթերցողի ուշադրությանը, 12 տարվա վաղեմություն ունեն։ Այդ տարիներին փոխվել է գաղութը, փոփոխություններ կային նաեւ Մհեր Մկրտչյանի տեսակետներում։

Թ. Հ.

ԱԶԴԱԳԻՐ

Երիտասարդական թատրոն

Երեւանի երիտասարդական էքսպերիմենտալ թատրոնն այսօրվանից վերսկսում է իր փորձերը՝ Մարշա Նորմանի «Բարի գիշեր, մամա» եւ Ժ. Պ. Սարտրի «Դռնփակ» ներկայացումների վերականգնման աշխատանքներով։ Թատերաշրջանի բացումը նախատեսված է մայիս ամսին։

ԵՐԵՎԱՆ

Ձայն մխիթարանի

ԳԱՅԱՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Մարտի 18-ին ֆիլհարմոնիկ փոքր դահլիճում տեղի ունեցավ «Ձայն մխիթարանի» համերգաշարի բացումը։ Գարնանային համերգաշարի սկզբի համար խորհրդանշական խորագրով այս համերգը մշակութային կյանքի եւ արվեստասեր հասարակության համար իսկապես որ մխիթարանքի ու արթնացման ձայն հնչեցրեց։ Վալերի Պառանյանի «Ռեքվիեմից» հատվածներ կատարեցին սոլիստներ Սիլվա Յոզբաշյանը եւ Վլադիմիր Արզումանյանը։ Համերգը շարունակեց Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախումբը։ Գեղարվեստական ղեկավար Հովհաննես Չեքիջյանի ղեկավարությամբ կատարվեցին Տիգրանյանի, Վերդիի, Գունոյի, Ռոսինիի ստեղծագործությունները։ Դահլիճի կողմից ջերմ համակրանքի արժանացավ միջազգային մրցույթների դափնեկիր, երգչախմբի մենակատար Հասմիկ Հացագործյանը, որի հատկապես Տիգրանյանի «Անուշի» եւ Վերդիի արիաների կատարումը հուզեցին բոլորին։ «Ձայն մխիթարանի» համերգաշարը կավարտվի մարտի 19-ին։ Այն կընդգրկի հեռուստատեսվարչության ջութակահարների համույթը (գեղարվեստական ղեկավար՝ Գեւորգ Անճյան) եւ սոլիստներ Լալա Մնացականյանն ու Արթուր Ութմազյանը։

ՑՈՒՑԱՍՐԱՀ

«Կռունկ»՝ Երեւանում առաջին արվեստի սրահը

ՆԱԶԵԼԻ ՂԱՐԻԲՅԱՆ

Համաշխարհային առեւտրում արվեստի շուկան մեծ մասամբ ապահովում են արվեստի սրահները (art galery), որոնք ոչ միայն զարդարում են քաղաքները, դիտողական ու ճանաչողական վայրեր ընձեռելով այցելուներին, այլեւ իրականացնում են արվեստի ստեղծագործությունների առուծախը, ըստ ճաշակի եւ նախասիրությունների խմբավորում հաճախորդներին, զանգվածային լրատվության միջոցներով ներկայացնում արդի արվեստի պատկերը։

Երեւանում այդպիսի պահանջներին հավակնող ընդամենը մի սրահ կա՝ «Կռունկը», Իսահակյան փողոցում։ Բազմաթիվ օբյեկտիվ ու սուբյեկտիվ պատճառներով այս սրահի գոյությունն անհայտ է մնում հասարակության ուշադրությունից կամ, անտեղյակության հետեւանքով, սխալ են մեկնաբանվում նրա դերն ու նպատակը։ «Կռունկը», բացի ցուցասրահ լինելուց, կերպարվեստի երկերի վաճառք է իրականացնում։ «Ես ողջ կյանքում երազել եմ ունենալ արվեստի այդպիսի սրահ, խոստովանում է տերը՝ Արմեն Մկրտչյանը, ողջ ուժերս ու հնարավորություններս եմ ներդրել այս ձեռնարկման մեջ։ Սա իմ երկրորդ տունն է։ Առայժմ մենք կազմակերպում ենք ամենամյա ցուցահանդեսներ՝ «Սիմվոլիզմից աբստրակցիա» ընդհանուր խորագրով, ուր հայ արվեստի երեք սերունդն էլ ներկայացված են։ Սրահը պահելու համար պատկառելի միջոցներ են պետք, որ, ցավոք, չեմ կարողանում լիովին ապահովել, քանի որ մեր իրականության պայմանները չեն նպաստում այս տեսակ առեւտրի ծաղկմանը։ Մեզանում առաջնայինը հիմա հացի խնդիրն է։ Ցածր կենսամակարդակը ստիպում է, որ ստեղծագործություններն ունենան նվազագույն գին այստեղ, ինչ անհանդուրժելի է համաշխարհային չափանիշների տեսակետով։ Այժմ սրահը գործում է առավելապես շնորհիվ արտասահմանյան ուղեւորությունների՝ ցուցահանդես-վաճառքների։ Մարտի վերջին մեկնելու ենք Բեյրութ՝ տանելով ներկա ցուցադրությունը։ Սակայն սա, բոլոր դեպքերում, սեփական արժեքների արտահանում է, որ ցանկալի չէ, գոնե ինձ համար»։

«Կռունկի» գոյությունը մեր արվեստի աշխարհում կարեւոր երեւույթ է, որ կկորչի, եթե չբազմապատկվեն մրցակից սրահները։

ՀԱՐՑ

Կարո՞ղ ենք ունենալ

Փլվեց խորհրդային կայսրությունը։ Փլվեց գաղափարական հզոր շենքը՝ բացն ու չորն իր հետ տանելով, իսկ մենք ընտրեցինք Ռուսաստանից անջատ ապրելու ճանապարհը։ Անջատ ապրելը միայն քաղաքական եւ տնտեսական հարաբերական անկախություն չէ։ Այն ենթադրում է նաեւ մշակութային ինքնուրույն եւ յուրահատուկ ամբողջություն։ Հայաստանը, իր գոյության ողջ ընթացքում լինելով Արեւելքի եւ Արեւմուտքի, Հյուսիսի եւ Հարավի քաղաքակրթության խաչմերուկում, կերտել է քառածալ էկլեկտիկ միջավայր ու մշակույթ դարերի ընթացքում կրելով հարեւան խոշոր կայսրությունների հզոր մշակույթների ազդեցությունները։ Հայաստանի Հանրապետությունը ստեղծվել է նախկին Ռուսահայաստանի մշակութա-աշխարհագրական տարածքում։ Քանի դեռ Ռուսաստանում նոր գաղափարախոսություն, կենսակերպը ղեկավարող մտային վերելք չի նկատվում, եւ արտահանում չկա, հարկավոր է խորհել սեփական ավանդների վերականգնման, սեփական մշակութային արժեքների ուրույն կրթական ուղիների վերահաստատման մասին, որոնց իրականացումը հնարավոր կլինի միայն ծրագրի առկայությամբ։ Հայ ժողովուրդը կարո՞ղ է ունենալ անկախ մշակութային ազգային ծրագիր։

Ն. Դ.

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Կեղծ Նատաշա Կորոլյովա

ՈՒԽՏԱ, 17 ՄԱՐՏ, ԻՄԱ ՊՐԵՍ ՆԵՊ ՄՆԱՐԹ։ Քաղաքի «Չիբիու» ռեստորանում Նատաշա Կորոլյովայի համերգն ունկնդրելու էին հավաքվել բազմաթիվ մարդիկ։ Բայց արդեն 3-րդ երգից հետո 60000-ական ռուբլի վճարած հանդիսականներն սկսեցին զայրանալ. ելույթ ունեցող աղջիկն ընդամենը նման էր հանրահայտ «ջրահարսին», բայց ոչ ավելին։ Խաբված ուխտեցիները տնօրենից պահանջեցին վերադարձնել գումարները։ Դրամը նրանց վերադարձրին, կեղծ Նատաշա Կորոլյովան ներողություն խնդրեց եւ ... բերանը բացուխուփ անելով շարունակեց ներկայանալ որպես հանրահայտ երգչուհի։ Այնուհետեւ ամեն ինչ ընթացավ սովորական հունով։

ԵՐԵՎԱՆԻ ԹԱՏՐՈՆ-ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆ

Շնորհավորում է բոլորին գարնան գալստյան առթիվ եւ հրավիրում է իր երկրորդ թատերաշրջանի բացմանը

1994 թ. 27, 30, 31 մարտի, 8, 10 ապրիլի
ԷԺԵՆ ԻՈՆԵՍԿՈ «Ռնգեղջյուր»
սկիզբը՝ ժամը 16.00

1994 թ. 16, 17 ապրիլի
ՄԻՇԵԼ ԴԸ ԳԵԼԴԵՐՈԴ «Խեղկատակների դպրոց»

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՒՄ Է ԽԱՂԱՑԱՆԿՈՒՄ
ԼՈՒԻՋԻ ՊԻՐԱՆԴԵԼԼՈ «6 պերսոնաժ՝ հեղինակ որոնելիս»

ԲԵՄԱԴՐՎՈՒՄ ԵՆ
ՍԵՄՅՈՒԵԼ ԲԵՔԵԹ «Սպասելով Գոդոյին»
Բեմադրող՝ ԱՐԹՈՒՐ ՍԱՀԱԿՅԱՆ
ՊԵՏԵՐ ՎԱՅՍ «Մարատ ... Սադ»
Բեմադրող՝ ԱՐՄԵՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Թատրոն-լաբորատորիայի գեղարվեստական ղեկավար ԱՐՄԵՆ ՄԱԶՄԱՆՅԱՆ

Տոմսերը վաճառվում են Թատրոն-լաբորատորիայի տոմսարկղում, ժամը 11.00-ից 16.00

Հասցեն՝ Գրիգոր Լուսավորիչի 6
Տեղեկությունների համար զանգահարել 58-66-32

ԳՈՅԱԿ

A STYLE

ԱԶԳ **ՄԱՐԶԱԿԱՆ**

ՇԱԽՄԱՏ

Ռաֆայել Վահանյանը Գերմանիայի չեմպիոն

Հովհաննես Դանիելյանի նոր նվաճումը Ֆրանսիայում

ՎԱԶԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Գրոսմայստեր Ռաֆայել Վահանյանը, որը վերջին տարիներին հանդես է գալիս գերմանական ուժեղագույն ակումբներից մեկի՝ Քյոլնի «Փորց»-ի կազմում, իր թիմակիցների հետ միասին նվաճեց եվրոպական այդ երկրի 1994 թվականի չեմպիոնի կոչումը: Ընդ որում, ամենավերջին, ամենավճռական հանդիպման ժամանակ առաջին տեղի հարցը լուծեց հենց Վահանյանի հաղթանակը հանրահայտ գրոսմայստեր Վոլֆգանգ Ունզիկերի նկատմամբ: Այսպիսով, «Փորց»-ը իրավունք ստացավ Գերմանիան ներկայացնել եվրոպական ակումբների գավաթի խաղարկությունում:

Հատուկ պետք է նշել, որ չնայած Քյոլնի թիմում Վահանյանը հիմնական հարվածային ուժերից մեկն է, բայց երբեք չի խանգարում, որ Ռաֆայելը պատվով կատարի իր հիմնական Հայաստանի հավաքականի առաջատարի պարտականությունները:

Հայ գրոսմայստերն այնպես է կազմում իր ելույթների ծրագիրը, որ մեծագույն բոլոր պատասխանատու մրցումներում պաշտպանի Հայաստանի մարզական պատիվը: Հիշեցնենք, Վահանյանը մեր երկրի թիմը գլխավորում էր համաշխարհային օլիմպիադայում, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնություններում, իսկ այժմ էլ պատրաստվում է մեկնել Լոս Անջելես և Բուենոս Այրես ԱՄՆ-Հայաստան և Արգենտինա-Հայաստան մրցախաղերին մասնակցելու համար:

Շարունակում են հայ շախմատիստների նվաճումների մասին հաղորդումներ ստացվել եվրոպական ևս մեկ երկրից՝ Ֆրանսիայից: Մենք արդեն հայտնել ենք, որ երևանցի երիտասարդ վարպետ Հովհաննես Դանիելյանն այստեղ հասել էր փայլուն հաջողության՝ առաջին անգամ լրացնելով միջազգային գրոսմայստերի նորման: Եվ ահա նոր ուրախալի լուր. Թուլուզ քաղաքում անցկացված միջազգային մրցաշարում Դանիելյանը 9 հնարավորից վաստակեց 7,5 միավոր և, առաջ անցնելով մի շարք գրոսմայստերներից (Նըննեմ, օրինակ, հանրաճանաչ անգլիացի Էնտոնի Մայլսին) և տանյակ վարպետներից, բաժանեց առաջին տեղը: Հովհաննեսի այս նոր հաջողությունը հաստատում է, որ նախորդ նվաճումն ամենևին պատահականություն չէր, և կարելի է 20-ամյա շախմատիստի հետ լուրջ հույսեր կապել:

Հայտնի դարձան նաև երևանցի մեկ այլ երիտասարդ շախմատիստի փարիզյան հաղթանակի մանրամասները: Մենք արդեն գրել ենք, որ Նորայր Քալանթարյանն առաջին մրցանակ էր շահել Ֆրանսիայի մայրաքաղաքում: Այժմ ավելացնենք, որ Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Ուկրաինայի և Հայաստանի տասը պատվիրակների մասնակցությամբ միջազգային մրցաշարը կազմակերպել էր հանրահայտ «Մոնդ» թերթը: Նորայրը միջազգային որևէ կոչում չունեցող երկու մասնակիցներից մեկն էր, իսկ անհատական գործակիցները մրցաշարից առաջ նրան միայն յոթերորդ տեղն էին կանխատեսում: Բայց դա չխանգարեց, որ Քալանթարյանն անվիճելիորեն և միանձնյա նվաճի առաջին տեղը (9 հնարավորից 7 միավոր) և 1,5 միավորով գերազանցի միջազգային վարպետի նորման: Նորայրն ստացավ նաև հաղթողի համար նախատեսված մրցանակը՝ հինգ հազար ֆրանկ:

Ավելացնենք, որ հայ շախմատիստների ֆրանսիական ելույթները շարունակվում են...

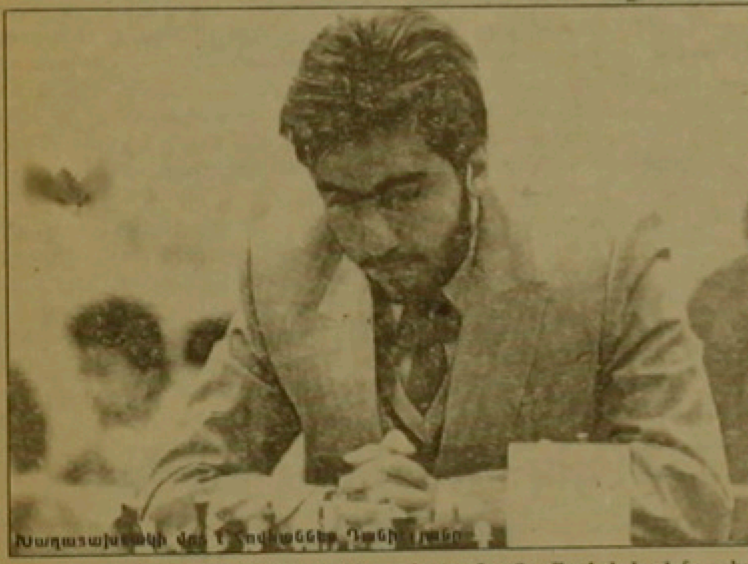

[illegible]

ԵՎՐՈՊԱ-96

Ադրբեջանը խանգարում է փարիզյան խորհրդակցությունը

ԳՐԻԳՈՐ ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ, Վալանս, Ֆրանսիա

Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի Փարիզի գրասենյակում կայացավ «Եվրոպա-96»-ի ֆուտբոլի առաջնության 1-ին ընտրական խմբի մասնակից երկրների ֆուտբոլի ֆեդերացիաների եւ հավաքականների ներկայացուցիչների խորհրդակցությունը, որտեղ ճշտվում էր առաջիկա ընտրական մրցաշարի խաղացանկը: 1-ին խմբում ընդգրկված են Ֆրանսիայի, Ռումինիայի, Լեհաստանի, Սլովակիայի, Իսրայելի եւ Ադրբեջանի հավաքականները: Ինչպես Բրյուսելում, այստեղ էլ խորհրդակցությունը երկարատեւ եղավ: Ըստ «Էկիպ» մարզական թերթի, այստեղ գլխավոր մեղավորներն Ադրբեջանի ներկայացուցիչներն էին, որոնք առաջին անգամ դուրս գալով միջազգային ասպարեզ, ամեն ինչի համար դժգոհում էին ու սպառնում, որ կբողոքեն ՈՒԵՖԱ-ին: Խորհրդակցությանը մասնակցում էին Բաքվի նախկին ֆաղաֆաղեսը, որը հիմա Ադրբեջանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահն է եւ Ադրբեջանի հավաքականի ավագ մարզիչ Կազբեկ Տուաեւը: Ադրբեջանի ներկայացուցիչները, որոնք դեռ չգիտեին, թե արդյոք ՈՒԵՖԱ-ն կարտոնի, որ խաղերն անցկացվեն Բաքվում, պահանջում էին, որ առաջին երեք հանդիպումներն անցկացվեն մրցակիցների հարկի տակ: Այսպիսով, Ադրբեջանն ուզում էր ժամանակ շահել, մինչեւ որ 1995 թ. ապրիլի 26-ի 5-րդ տուրի հանդիպումը կայանար Ադրբեջանում, ավելի նպաստավոր պայմաններում: Բայց այդպես չէր կարող լինել, եւ արդեն 1994 թ. սեպտեմբերի 4-ին Ռումինիայի հավաքականի հետ առաջին խաղից, ինչպես նաեւ հոկտեմբերի 12-ին Լեհաստանի հավաքականի հետ կայանալիք արտագնա հանդիպումից հետո Ադրբեջանի հավաքականը նոյեմբերի 16-ին սեփական հարկի տակ պետք է ընդուներ Իսրայելի, իսկ դեկտեմբերի 14-ին Ֆրանսիայի հավաքականներին: Սակայն այս վերջին երկու հանդիպումները դեռ պետք է արտոնվեն ՈՒԵՖԱ-ի կողմից: Այնուամենայնիվ, Ադրբեջանի ներկայացուցիչներին մի քանի ժամվա վիճաբանությունից հետո հաջողվեց Ռումինիայի հավաքականի հետ առաջին խաղը, որը նախատեսվում էր սեպտեմբերի 7-ին անցկացնել Բաքվում, տեղափոխել Ռումինիա: Դա արդեն ձեռնտու էր նրանց համար: Փարիզում Ադրբեջանի ֆուտբոլի ղեկավարները հայտարարեցին. «Մենք Բաքվում պետք է խաղանք Ֆրանսիայի հավաքականի դեմ»: Բայց, ըստ «Էկիպ» օրաթերթի, «Ադրբեջանը, որը պատերազմի մեջ է Հայաստանի հետ, քիչ հավանական է, որ խաղերն անցկացնի իր սեփական մարզադաշտում»: «Էկիպի» կարծիքով, «ՈՒԵՖԱ-ն հավանաբար կսպասի մինչեւ վերջ, վճիռ կայացնելու համար: Եթե խաղերը ադրբեջանցիներն անցկացնեն իրենց երկրից դուրս, ապա պետք է անցկացնեն նույն երկրում: Այդ դերն ուզում է ստանձնել Թուրքիան, որը պատրաստ է ծառայել Ադրբեջանին», ավելացնում է թերթը: Միաժամանակ «Էկիպը» կարծիք է հայտնում, որ Ադրբեջանի մասնակցությունը Եվրոպայի առաջնությանը դեռ կասկածելի է:

Փարիզում տեղի ունեցած խորհրդակցության ժամանակ առաջին խմբում ընդգրկված հավաքականների ներկայացուցիչներն իրար հետ համաձայնության եկան առաջիկա խաղերի հետ կապված տեխնիկական բոլոր խնդիրների հարցերով: Միայն Ադրբեջանն էր, որ ոչ մի բանակցության չմասնակցեց եւ որոշում չկայացրեց, ինչը, ըստ ֆրանսիական թերթի, նոր խնդիրներ է առաջացնում:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Սուպերմեն Անդրեն

Ո՞ւմ են անվանում «90 թվականների ամենասեքսուալ տղամարդը»: Կարող եք մտածել մեկ վայրկյան: Չկռահեցի՞ք, դա «լավեգասցի շոումենն է»: Մի խումբ կանայք խոսելով մի կետում, որը գեղեցիկ սեռին հասցնում է հիմարության բարձրագույն աստիճանի: Այսպես են որակել ամերիկացի հայազգի թենիսիստ Անդրե Աղասուն: «Բան չեմ հասկանում, բոլորը կարծես շղթաներից պոկված լինեն, չէ որ արտաքուստ գրեթե ոչինչ չեմ անում», ասում է Անդրե Աղասին: Թենիսի սիրահարները գիտեն, որ անվանի մարզիկը դաստակի վնասվածքի պատճառով 5 ամիս բացակայում էր մրցումներից, և ահա վերադառնալով մրցապարեզ, խաղում է նոր եռանդով: Անդրե Աղասին նոր մրցաշրջանի շեմին, ինչպես արդեն գրել է մեր թերթը, հայտարարել է, որ 94 թ.-ին իրեն կտեսնեն կերպարանափոխված: Եվ իրոք, Անդրեն, հաղթելով Սկոտսդեյլում (ԱՄՆ) տեղի ունեցած մրցաշարում, մասնակցեց նաև ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած մեկ այլ խոշոր մրցաշարի, որտեղ հանդես էին գալիս աշխարհի բոլոր ուժեղագույնները: Քի-Բիսքեյն քաղաքում անցկացված այդ մրցաշարում, որը կոչվում էր Լիպտոնյան առաջնություն, Աղասին իր ճանապարհին հաղթելով թենիսի գրանդներից Բորիս Բեկերին (Գերմանիա), աշխարհում հիմա 2-րդ համարվող Ստեֆան Էդբերգին (Շվեդիա) մտավ եզրափակիչ, որտեղ մրցեց աշխարհի թիվ 1 ռակետի, իր հայրենակից Փիթ Սամփրասի հետ և ցավալի պարտություն կրեց: Այնուամենայնիվ 2-րդ տեղն էլ շատ մեծ հաջողություն է Անդրե Աղասու համար, մանավանդ, որ նա մրցապարեզ էր դուրս եկել մեծ ընդմիջումից հետո: Վերջին 2 հաջողությունները հավանաբար նրան հնարավորություն կտան նորից կտրուկ վեր բարձրանալ ուժեղագույնների դասակարգման աստիճաններով: Քի-Բիսքեյնի մրցաշարը հարուստներից մեկն էր, որի մրցանակային հիմնադրամը կազմում էր 3 մլն. 300 հազար: Առաջին տեղի համար Սամփրասն ստացավ 240 հազար դոլար: Իր բաժինն ստացավ նաև Աղասին: Սկոտսդեյլի մրցաշարում Աղասու ելույթներին հետևում էր իր նոր ընկերուհին՝ անվանի դերասանուհի Բրուկ Շիլդսը: Անդրեն արդեն [illegible] իր կապերը Բարբարա Ստրեյզանդի հետ: Շիլդսը ընդամենը 12 տարեկան էր, երբ առաջին անգամ նկարահանվեց կինոյում: Նա նույնիսկ ջարդված ոտքով ողջունում է Անդրե Աղասուն:

ԴԵՏԵԿՏԻՎ

Նախկին հարձակվող Ն. Կուդրիցկու ողբերգական մահը

Ավտովթարի պատճառով [illegible] Ուկրաինայի ֆուտբոլասերներին քաջ հայտնի Դնեպր «Դնեպրի» նախկին հարձակվող Կուդրիցկին, որը 199[illegible] թ. հանդես էր գալիս Իսրայելի [illegible] դա» թիմում: Ինչպես գիտեք, Իսրայելի թիմերում վերջերս սկսել են հանդես գալ մեծ թվով նախկին խորհրդային խաղացողներ: Ողբերգությունը տեղի է ունեցել վաղ առավոտյան, երբ Կուդրիցկին իր ավտոմեքենայով տուն էր վերադառնում Ուկրաինայի հավաքականի խաղացողների հետ տեսակցելուց հետո: Վերջինս Հայֆայում ընկերական խաղ էր անցկացրել Իսրայելի հավաքականի հետ և զիջել 0-1 հաշվով: Շրջադարձի վրա շրջանցելով բեռնատարը, Կուդրիցկին չկարողացավ տիրապետել մեքենային և այն 100 կմ արագությամբ բախվեց ճանապարհի ցանկապատին: Մեքենան շուռ եկավ, և Կուդրիցկին դուրս շպրտվեց դիմային ապակու կողմից ու տեղում մահացավ: Ինչպես գտնում է ոստիկանությունը, որն անմիջապես տեղ էր ժամանել բեռնատարի վարորդի կանչով, ֆուտբոլիստն ամրագոտին չէր կապել, հակառակ դեպքում ելքը կարող էր ողբերգական չլինել: Միաժամանակ, ոստիկանները ենթադրում են, որ ավելի շուտ Կուդրիցկին նիրհել էր ղեկի վրա: Ուկրաինայի հավաքականի ֆուտբոլիստներն առաջարկել էին, որ իրենց նախկին խաղընկերոջ դիակը տեղափոխեն չարտերային ռեյսով: Սակայն, Ուկրաինայի հավաքականի խաղացողներին տեղափոխող ինքնաթիռի մեկնելու պահին հնարավոր չեղավ ավարտել անհրաժեշտ բոլոր ձևականությունները: Առայժմ Իսրայելում են գտնվում Կուդրիցկու կինը և 3 ամյա աղջիկը:

CEMA

CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատը եւ ֆրանսիական ԺԻՄ ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի Մենեջմենտի կենտրոն՝ ՄԵՄԱ, որը գործում է 1991 թվականից: Կենտրոնի նպատակն է պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: ՄԵՄԱ կենտրոնը կանցկացնի մեկշաբաթյա դասընթաց հետեւյալ թեմաներով.

[illegible]ձեռնարկությունների իրավունքները. ապրիլի 7-14
[illegible]նեջմենթի ստրատեգիա. ապրիլի 14-21
[illegible]ձառք եւ բաշխում. ապրիլի 28-մայիսի 5
[illegible]կետինգ. մայիսի 12-19
[illegible]ձեռնարկություններ. Ֆինանսական միջնորդներ եւ [illegible]նանսական շուկաներ. մայիսի 26-հունիսի 2
Միջազգային առեւտուր. հունիսի 9-16
Սոցիալական օրենքներ, վճարումներ, կադրերի կառավարում. հունիսի 23-30

Դասընթացն անցկացնում են ֆրանսիացի փորձառու մասնագետները՝ միաժամանակյա թարգմանությամբ: Դասընթացն ավարտողներին կտրվի համապատասխան վկայական:
Մանրամասն տեղեկություններ կարելի է ստանալ 56.51.94 հեռախոսով:
ՀԱՍՑԵՆ՝ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 39, ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏ:

A STYLE

Ե Վ Ա

ուսումնական կենտրոնը հրավիրում է սովորելու 1,5-2-ամսյա դասընթացներում հետեւյալ մասնագիտություններով.

- օպերատորական գործ. ծրագրավորման փաթեթների եւ լեզուների ուսուցում IBM PC համակարգիչների վրա
- [illegible] հաշվառում եւ համակարգիչների կիրառումը հաշվապահության մեջ
- անգլերեն լեզու (3 ցիկլով)
- կոսմետիկա եւ էպիլյացիա
- մերսում
- կար ու ձեւ, ասեղնագործություն

Մենք երաշխավորում ենք ոչ միայն ուսուցման բարձր մակարդակ, այլեւ հարմարավետ դասասենյակներ խաղաղ կենտրոնում: Ընդունելությունը ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժամը 11:00-16:00-ը՝ Հասցեն՝ Սարյան 4 (Թումանյանի եւ Սարյանի տուն-թանգարանի շրջակայքում): Հեռ.՝ 58 21 21

digitised by A.R.A.R.@

Օրակարգ

ՊԱՏԱՀԱՐ

Իրանի ինքնաթիռի կործանման պատճառները ...

Սկիզբը՝ էջ 1

Ըստ իրանական կողմի չվաված տեղեկության, ինքնաթիռը ունեցել է նաեւ տեխնիկական անսարքություններ եւ անգամ վթարային վայրէջքի ցանկություն է հայտնել։ Առայժմ հայտնի է միայն, որ Վրաստանի տարածքով անցնելիս ինքնաթիռը եղել է մոտավորապես 7500 մ բարձրության վրա, բայց երբ հայտնվել է Ղարաբաղի տարածքում, զգալիորեն իջել է՝ թռչելով 3500 մետր բարձրությամբ։ Ահա այս հարցականների պատասխաններն էլ կտա մասնագիտական հանձնախումբը։ Աղետի կապակցությամբ Հայաստանն ու Լեռնային Ղարաբաղն իրենց պաշտոնական ցավակցությունն են հայտնել։ ԼՂՀ-ում նույնպես ստեղծվել է հատուկ հանձնախումբ փոխվարչապետ Ժիրայր Պողոսյանի գլխավորությամբ։

Փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանը նշեց, որ Հայաստանն իր ցավակցական ուղերձում հավաստիացրել է, թե միջազգային նորմերի սահմաններում ամեն ինչով կաջակցի վթարի հետեւանքները պարզելուն։ Նա նաեւ հույս հայտնեց, թե նախնական հետաքննությունից հետո, մարտի 21-ին Երեւան կվերադառնան իրանցի մասնագետները եւ կշարունակեն աշխատանքները, մինչեւ հնարավոր լինի բոլոր հարցականներին պատասխանել։ Առայժմ ողջ տեղեկությունները հավաքվել են բանավոր խոսքի հիման վրա, քանի որ հայկական կողմն առանց հանձնաժողովի մասնակցության իրավունք չուներ ստուգել դիսպետչերների խոսակցությունները։

Լեռնային Ղարաբաղում 200 մետր ընդհանուր շրջագծով շրջափակել են վթարի վայրը, որտեղից ոչ մեկը ոչինչ չի տանի չտա։ Գագիկ Հարությունյանը հերքեց «Մայակ» ռադիոկայանի այն հաղորդագրությունը, ըստ որի իբր հայտնաբերվել է ինքնաթիռի անձնակազմի եւ Երեւանի դիսպետչերների խոսակցություններով սեւ արկղը, որն էլ ուսումնասիրվում է մասնագետների կողմից։ Այնինչ ոչ միայն նման խոսակցություն չի եղել ընդհանրապես, այլեւ, փոխնախագահի ասելով, դեռեւս չի գտնվել նաեւ սեւ արկղը։ Նրա ասելով, ամերիկյան Սի-130 տիպի ինքնաթիռում շատ հաճախ նման սեւ արկղեր չեն լինում։ Այնպես որ, այդ հարցի պատասխանը նույնպես անհայտ է։

Այսօր «Զվարթնոց» օդանավակայանում տեղի կունենա սգո արարողություն՝ Հայաստանի, Իրանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ։

ՈՒՍԱՊՐՈՒԹՅՈՒՆ

վաճառվում է մեկ սենյականոց բնակարան կոմունալ բոլոր հարմարություններով, ամբողջովին վերանորոգված։ Հանցեն Կոմիտաս 7/2 («Բարեկամություն» մետրոյի մոտ)։ Պայմանների ծանոթանալու համար զանգահարել 22.32.67, 56.01.83

ՂԱՐԱԲԱՂ

Կարճ հրադադարը խախտվեց

Ադրբեջանական հրամանատարությունը բռնանյութեր է բաժանում

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 21 ՄԱՐՏ։ Կարճատեւ կայունացումից հետո իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում կրկին սրվել է։ Ինչպես եւ սպասվում էր, պաշտոնական Բաքուն չի հաշտվում ձմեռային կամպանիայի ընթացքում կրած պարտությունների հետ եւ փորձում է ռազմական հաջողությունների հասնել։ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հայտնում են, թե մարտի 19-21-ը ադրբեջանական սահմանամերձ շրջանների ռազմական հենակետերից կրկին հրետակոծվում էին ղարաբաղյան բանակի պաշտպանական դիրքերն ու խաղաղ բնակավայրերը։ Իրադրությունն առավել լարված էր մարտի 19-ի առավոտյան, երբ Ֆիզուլու շրջանի հարավարեւելյան հենակետերից ուժգին հրետանային նախապատրաստությունից հետո ադրբեջանական կազմավորումներն անցան հարձակման Ֆիզուլի շրջկենտրոնից արեւելք գտնվող հայկական դիրքերի ուղղությամբ։ Գրոհին մասնակցում էին մեծ քանակությամբ տանկեր եւ հետեւակի մարտական մեքենաներ։ Մի քանի ժամ տեւած կատաղի մարտերից հետո ղարաբաղյան ուժերին հաջողվեց կասեցնել թշնամու առաջխաղացումը եւ զգալի կորուստներ պատճառելով ստիպել նահանջել նախնական դիրքեր։ Մարտերի ընթացքում, նախնական տվյալներով, ոչնչացվել է հակառակորդի մոտ 30 զինվոր։ Հայկական կողմից կան վիրավորներ։

Մարտի լույս 21-ի գիշերը եւ այսօր առավոտյան Ադրբեջանի Միրբաշիրի եւ Աղջաբեդիի ռազմական հենակետերից հրետակոծվել են Մարտակերտի, Մարտունու եւ Ֆիզուլու շրջանների հայկական պաշտպանական դիրքերը։ Հայկական կողմից տուժածներ չկան։ Հրետակոծությունը դադարել է միայն պատասխան համարժեք գործողություններից հետո։ ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, ղարաբաղյան ռազմաճակատի արեւելյան ողջ երկայնքով նկատվում են ադրբեջանական հետեւակի եւ մարտական տեխնիկայի նոր կուտակումներ եւ ակտիվ տեղաշարժեր։

Ռադիոհետախուզության տվյալների համաձայն, վերջին օրերին ադրբեջանական բանակի հրամանատարությունը զորքերի հրաման է արձակել, զինված ստորաբաժանումներին մեծ քանակությամբ թմրանյութեր բաժանելու մասին։ Այս տեղեկությունները հաստատում են նաեւ ադրբեջանական ռազմագերիները, որոնց մոտ հայտնաբերվել են երկրաական սրվակ մորֆի եւ մեկանգամյա ներարկիչներ։ Խաչմաճի շրջանի բնակիչ, 1972 թ. ծնված, ազգությամբ լեզգի Իգոր Ալիևի վկայությամբ, ադրբեջանական բանակի դաշտային հրամանատարները ոչ միայն չեն խոչընդոտում թմրանյութերի օգտագործմանը, այլեւ իրենք են մատակարարում սովորաբար հարձակումներից առաջ։ Նրա խոսքերով, պարբերաբար Բաքվից ստացվող մորֆինից եւ հաշիշից բացի, Ֆիզուլու եւ Աղջաբեդիի շրջանների ադրբեջանական զինվորներն է հասցվում նաեւ մեծ քանակությամբ հնդկական կանեփ։

Սովյալ կիրակին Վանաձորում

ՍՈՒՍԱՆ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

ՎԱՆԱՁՈՐ, 21 ՄԱՐՏ։ Երեկ մարտի 20-ին, Վանաձորի հացի խանութների ցուցափեղկին հայտնվեց մի հայտարարություն. «Այսօր այլուր չլինելու պատճառով հաց չի վաճառվի»։ Փաստորեն վանաձորցիները հանգստյան այդ օրը ազատվեցին նաեւ ու տելու հոգսից։ Երկուշաբթի, մարտի 21-ին, մարդկանց մեծ կուտակումներ եղան հացի խանութների մոտ։ [illegible] պես տեղեկացանք [illegible] ռեսրի բաժնի վարիչ Վոլոդյա [illegible] ղարյանից, երկու օրվա [illegible] այդ օրը պետք է վաճառվի [illegible] սակայն յուրաքանչյուրին [illegible] կան գրամով։ Նա հույս հայտնեց մոտ օրերին նորից կվերական 350 գ չափաբաժինը։ Հույսը հույս, սակայն մարդկանց տեսել է պետք մեն օր։ Քաղցած ստամոքսը ունայն է ամեն ինչի։

Եղանակը Հայաստանում

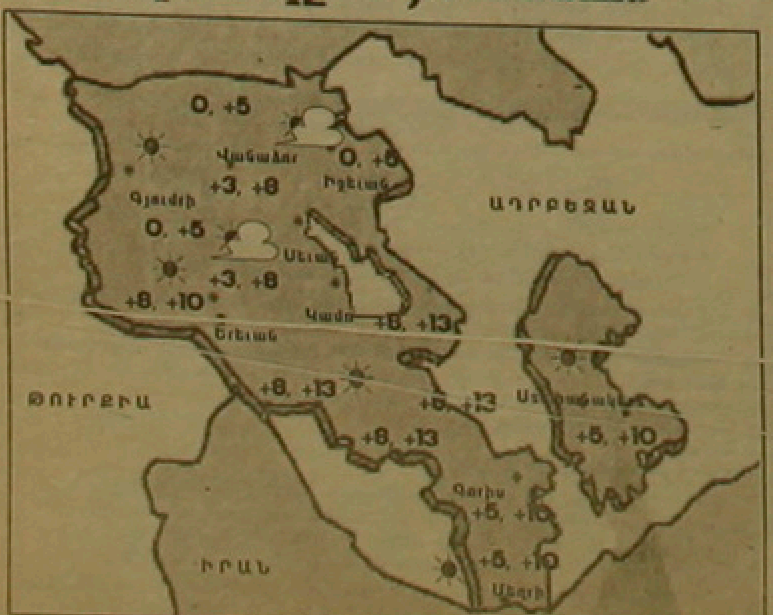

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Վ. Փափազյանը հանդիպեց Մ. Վորներին

Մարտի 21-ին ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Վ[illegible] Փափազյանը Բրյուսելում, ՆԱՏՕ-ի [illegible] շտաբ-կայանում հանդիպեց [illegible] գլխավոր քարտուղար [illegible]երի հետ։ Հանդիպման [illegible]ները քննարկեցին երկ[illegible] համագործակցություն ներկայաց[illegible]երի լայն շրջանակ, այդ [illegible] ղարաբաղյան հակամարտու[illegible]ան [illegible] կարգավորման ու «Հա[illegible]ագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրին առնչվող հարցեր։ Վահան Փափազյանը եւ Մանֆրեդ Վորները պատրաստակամություն հայտնեցին շարունակել համագործակցությունը եւ խորհրդակցությունները։ Հ[illegible]ն դիպմանը ներկա էին Մեծ Բրիտանիա[illegible]յում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանը եւ Բելգիայում ՀՀ դեսպանության դեսպանորդ խորհրդական, ՆԱՏՕ-ում ՀՀ-ի մշտական ներկայացուցիչ Գ. Բաղալյանը։

Միաժամանակ, մարտի 21-ին ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը Երեւանում ընդունեց Զարգացման եւ վերակառուցման եվրոպական բանկի ներկայացուցիչ Յան Լուիս Վան Հորնին։ Զրույցը ծավալվեց տարածաշրջանում տիրող իրավիճակի, ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղական կարգավորման հայկական տեսակետի, Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական վիճակի եւ եվրոպական բանկի կողմից տրվելիք օգնության շուրջ։

Էստոնիայում կա 18273 գործազուրկ

ՏԱԼԼԻՆՆ, 19 ՄԱՐՏ, ԻՄԱ-ՊՐԵՍ-ՄԵՄՈՐ։ Մարտի 1-ի դրությամբ Էստոնիայում գրանցվել է 18273 գործազուրկ, որ կազմում է աշխատունակ բնակչության 2,08 տոկոսը։ Փետրվարին զբաղվածության ծառայություններին է դիմել 39958 մարդ, ըստ որում 5347-ը՝ առաջին անգամ։

ԱՇԽԱՐՀ

Նոր երկրաշարժ Լոս Անջելեսում

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 21 ՄԱՐՏ, WSJ, BBC։ Այսօր առավոտյան նոր երկրաշարժ տեղի ունեցավ Լոս Անջելեսում, որի ուժգնությունը, Ռիխտերի սանդղակով 5,3 բալ, առավել զգացվեց քաղաքի առեւտրական կենտրոնում։ 30 վայրկյան տեւած ցնցումը, ըստ նախնական տվյալների, թեեւ մարդկային որեւէ կորուստ չպատճառեց, սակայն Սան Ֆերնանդո հովտում եւ այլ շրջաններում պատճառ դարձավ էլեկտրական հոսանքի ընդհատման։ Առավել մեծ էր սակայն ցնցման բերած հոգեբանական ազդեցությունը բնակչության վրա, որ հունվարին պատճառած առավել ուժգին երկրաշարժից ու դրան հետեւած բազմաթիվ ցնցումներից դեռեւս չէր սթափվել։

Որոշ տեղեկությունների համաձայն, Հոլիվուդում այսօր երեկոյան տեղի ունենալիք Օսկար մրցանակի արարողությունն հավանաբար հետաձգվի։

Ճապոնիայի հետ տարածքների հարցում Ռուսաստանը չի շտապի

ՄՈՍԿՎԱ, 21 ՄԱՐՏ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ճապոնիայի հետ տարածքային հարցը լուծելիս Ռուսաստանը «կգործի անշտապ. այդ հարցը միանգամից չի լուծվում», Ճապոնիայի արտգործնախարար Ցուտոմու Հատայի հետ բանակցելուց հետո այսօր հայտարարեց Ռուսաստանի կառավարության նախագահ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը։ Նա ավելացրեց, որ բանակցություններում տարածքային հարցը «մանրամասն չի քննարկվել»։ Սակայն վարչապետը հույս հայտնեց, թե այդ հարցը վաղ թե ուշ կգտնի իր լուծումը. «Մենք այնուամենայնիվ կհանգենք մեր երկրների միջեւ հաշտության պայմանագրի կնքմանը», իսկ դրա կնքման նախադրյալներից մեկը տարածքային խնդրի լուծումն է։ Ցուտոմու Հատան, խոսելով արդյունաբերապես զարգացած առաջատար երկրների Յոթնյակը Ութնյակի փոխակերպելու հնարավորության մասին, ասաց, որ քանի որ այս տարի Յոթնյակի գագաթաժողովն անցկացվելու է ամռանը Նեապոլում, ապա այդ հարցի լուծման մեջ գլխավոր դեր կարող է խաղալ Իտալիան։ Նախարարն ավելացրեց, որ նկատի ունենալով Ռուսաստանի ազդեցության աճն արդի միջազգային քաղաքականության մեջ, որ հատկապես ի հայտ եկավ Բոսնիայի ճգնաժամը լուծելիս, Ճապոնիան պետք է առավել սերտ կապեր ունենա Ռուսաստանի հետ։

Իսրայել-ՊԱԿ նոր շփումներ Թունիսում

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 21 ՄԱՐՏ, BBC, WSJ։ Այսօր 2-րդ անգամ Իսրայելի ներկայացուցիչները Թունիսի մայրաքաղաքի չբացահայտված մի վայրում հանդիպեցին Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության ղեկավար Յասեր Արաֆաթի հետ։ Նախնական այդ բանակցությունների, որոնք փետրվարի 25-ի սպանդից հետո առաջինն են կողմերի միջեւ, արդյունավետ եղե՞լ գնահատում Արաֆաթն ու Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը կհանդիպեն Վաշինգտոնում, նոր մղում տալու համար Գազայում ու Երիխոյում պաղեստինցիներին սահմանափակ ինքնավարություն շնորհելու հարցին։ Ըստ պաղեստինյան աղբյուրների, բանակցությունների այս նախնական փուլում իսրայելցիներն առաջարկել են վերջին շրջաններում պաղեստինյան ոստիկանություն ստեղծել իսրայելական ղեկավարման ներքո, ինչը «ծիծաղելի» առաջարկ է համարվել պաղեստինցիների կողմից։

ՄԱԿ-ի մարդասիրական օգնությունը վերջապես հասավ բոսնիական Մագլայ 103 հազար բնակչություն ունեցող քաղաքը, որի մեծամասնությունը մուսուլման բնակիչները հոկտեմբերից ի վեր զրկված էին արտաքին օգնությունից։ Մյուս կողմից, կիրակի օրը մայրաքաղաք Սարաեւոյում ֆուտբոլի մրցում տեղի ունեցավ ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերի եւ տեղի հավաքականների միջեւ։ Հոգնած բոսնիացիների (4-0) ավարտված մրցմանը ներկա գտնվեց 20 հազար հանդիսատես, ինչը աննախադեպ թիվ է 2 տարի առաջ սկսված շրջափակումից ի վեր։

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

A STYLE
ORIGINAL DESIGN

ՕԳՏՎԵՔ ՄԵՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ

A STYLE-ը բոլորի համար է։

Նույնիսկ կասուների։

Եկեք «Ազգ» օրաթերթ
կամ զանգահարեք 56.28.63, 58.18.41

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան-23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 15 000. Փասում 1719. Ստորագրված է տպագրության՝ 21. 03. 1994 Գինը՝ 1 դրամ

digitised by A.R.A.R.@